

EMEK YAYINLARI

DEMBİR DERGİSİ

Derleyen
Özkan Günal _ Emine Aytül Erol

Editör
Özkan Günal

Tasarım
Özkan Günal

SAYI-5
Mayıs 2015

Halim Derviş

EMEK YAYINEVİ
Reyhan Mah. Cumhuriyet Cad. Doruk İşh. No:150 D:1B/38
Osmangazi BURSA
Tel : 0(224) 241 03 22

info@emekyayinevi.com
www.emekyayinevi.com

©2015 Emek Yayınevi
Eserin tüm yayın hakları Emek Yayınevi'ne aittir.
Yazılı izin olmadan kısmen veya tamamen hiçbir yolla kopya
edilemez, çoğaltılamaz ve dağıtılamaz.

Ücretsizdir, parayla satılmaz.

İÇİNDEKİLER

EDITÖRDEN

Ey Kamil'an, Ey Arif'an, Ey Aşık'an, Ey Derviş'an, Ey Sadık'an, Ey Muhib'ban.

Sayfa 5

Bu dergi Halil İbrahim Bakı Hz'nin gönlünden, gönlümüze ettiği mana zevklerinin, yine Onun hizmetiyle yeşerip zuhura gelişindeki anlatımları içermektedir. Dergimizin beşinci sayısının konusu, **Halim Derviş...** Talip, dervişlik gömleğini dilane değil, gönlüne gydirmelidir.

Bir meydana tabi olmaktan murat, bilmediğimiz yeni ve farklı bilgiler öğrenip, bildiğimizin değişmesi olmamalıdır. Hakikat meydanlarında dervişliğin muradı için,

Bu dervişlikten murat, ancak Cemal'i Yüre ermektir

AYIN KONUSU

Halim Derviş...

Sayfa 8

Kişinin bilgi edinmesi için emeli derviş yapar. Hal için ise bilgi gerekir. O halde derviş olmak için öğrendiğimiz bilgiyi yaşantımızda uygulamalıyız. Uygulanmayan bilgi ash itibarıyla zaten bilmek değildir.

Bilginin uygulanışı için eski bilgilerden vaz geçmek gerekir. Buna feragat-ı nefis denir. Eski bilgilerden vaz geçmek demek, o bilgiler doğrultusunda sürdürdüğümüz yaşam tarzımızdan vaz geçmek demektir. Zaten eski bilgilere göre olan yaşam tarzımız değil midir nefsimizin emmare boyutunda oluşu. Bu sebeple eski bilgilerden vaz geçmek nefsimizden vaz geçmek olmaktadır. Nefsimiz bizim hakikatımız değil, hakikatımızın zahırlığıdır. Nefsanîyetimize göre yaşam ve bu yaşamda oluşan bilgiler hükümünü yitirmedikçe üzerine yeni bilgi oluşturamaktan öteye

AYIN RÖPORTAJI Sayfa 14

Dembir:

Dergimizin Mayıs ayı konusu "Halim Derviş - Feragat-ı Nefs". Huzuru ilahiye kal ile değil hal ile gidilir. Hz Resulullah'ın davet ettiği Allah'a giden aşk yolunda, imanın olmazsa olmazlardandır "Dil ile söylediğini kalp ile tasdik". Dilde kalan sözün Hak katında neden değeri yoktur efendim?

Özkan Günal:

Cenabı Allah, insanın sevme mahalli olan kalbini mekân tutar. Kutsi hadiste;

HIRKA-I RESUL

Sayfa 30

Bu kıyafet Allah'ın Muhammedi'dir.

"Ben melamet hakkına kendim geydim eynime"

diyor Nesimi Hazretleri. Gıydiği hırkayı, burada bir mana elbisesi olarak ifade ediyor. Gıyilen melamet hırkası da gıyeni benlik ve senlik'le bulunmaktan geçirip Hak'a ve Hak'la bulunduruş. Bu gıyini gönüllü olarak gerektirir. Müra'atından emin kalır, gıyeni gıydirene benzetir.

Hırka için, derviş gıyissidir denir. Pekî dervişlik yalnızca hırka veyahut da üzerimize gıydığımız tensili kıyafetlerle kazanılacak bir meziyet midir acaba? Bunu gerçekten iyi düşünmek gerekiyor. Şekil manaya yol olmadıkça kuru bir sözdüden öteye geçebilir mi hiç? Lafıyla oyalanıp, şekilde takılıp kaldığımız müddetçe esarete altın semer yursak da onun esekliğinin değişmeyeceği gibi bizim halimiz de buna benzer sonra.

MAKALE

NEFİS Sayfa 34

*Ezuzbillâhimesseyyâtirraciym
Bismillâhırrahemânırrahıym*

Ant olsun, Mûsâ'ya Kitabı verdik. Ondan sonra peygamberler gönderdik. Meryem oğlu İsa'ya mucizeler verdik. Onu Ruhul-Kudûs ile destekledik. Size herhangi bir peygamber, nefsinizin boyuna gitmeyen bir şey getirdiğinde, kibirlenip bir kısmını yalanlayıp bir kısmını da öldürmediniz mi? (Bakara 2)

Kıskançlıkları sebebiyle Allah'ın, kullarından dilediğine lütfıyla indirdiği vahyi inkâr etmeleri ne kötüdür! Bu yüzden gazap üstüne gazaba uğradılar. İnkâr edenlere alçaltıcı bir azap vardır. (Bakara 90) Mûsâ, kavmine dedi ki: "Ey kavmim! Sizler, buzağıyı ilâh edinmekle kendinize yazık ettiniz. Gelin yaratıcınıza tövbe edin de nefislerinizi öldürün. Bu, Yaratıcınız katında sizin için daha iyidir. Böylece Allah da onların tövbesini kabul etti. Çünkü O, tövbeleri çok kabul edendir, çok

**Namı Damperli
Halil İbrahim Baki Hz**

**Âşıklık Yolundaki Tüm Canlara
Selam Olsun...**

*Sevmenin adı Mecnun Sevilmenin adı Leyla'ysa,
Gönülleri birleştiren Muhabbet-i sevdaysa,
Takdir eden Mevla'ysa, Cümle cihan var oldu
Aşk-u sevdayı meşk için.*

EDİTÖRDEN

Ey Kamil'an, Ey Arif'an, Ey Aşık'an, Ey Derviş'an, Ey Sadık'an, Ey Muhib'ban.

Bu dergi Halil İbrahim Baki Hz'nin gönlünden, gönlümüze ektiği mana zevklerinin, yine O'nun hizmetiyle yeşerip zuhura gelişindeki anlatımları içermektedir. Dergimizin beşinci sayısının konusu, **Halim Derviş**... Talip, dervişlik gömleğini diline değil, gönlüne giydirmelidir.

Bir meydana tabi olmaktan murat, bilmediğimiz yeni ve farklı bilgiler öğrenip, bildiğimizin değişmesi olmamalıdır. Hakikat meydanlarında dervişliğin muradı için,

Bu dervişlikten murat, ancak Cemal'i Yâre ermektir

denilmektedir. Bu beyanın içinde geçen yar ibaresini ve o yarin cemalini anlar isek, yoldan sapmadan maksudullah'a doğru ilerleriz. Meydanlarda, ilmen yakın, aynel yakın ve Hakkel yakın kavramları vardır ve bu kavramlar talibe muhabbetler ile öğretilir, gösterilir. Şimdi, ilmen yakın olmadan yani neyin ne olduğunu ve nasıl yapılacağını bilmeden doğru yolda ilerleyemeyiz. Mesela, Bursa'dayız ve Ankara'ya, dosta gitmek istiyoruz. Ankara'nın nerede olduğunu, hangi yoldan nasıl gidileceğini bilmemiz gerekir. İşte aynen böyledir. Evvela bizim, "yar" ibaresini anlamamız gerekiyor. Yar, sevilen, değer verilen, istenilen, hizmet edilen anlamındadır. Bizim meydana gelmezden evvel de sevdiklerimiz, değer verip hizmet ettiklerimiz vardı, eğer yar sevilen ise. O zaman ne değişti yada ne değişecek? Evet, bizim sevdiklerimiz vardı. Bunlar, eşimiz, çocuklarımız, işimiz, nefsimiz, anne ve babamız gibi ve çok daha fazlası ama Allah sevgimiz yoktu. İşte bu ibarediki yar, Cenabı Allah'tır. Deniliyor ki sevginizi Allah'a yöneltin, sevgi Allah'a yönelince kalp sevgi mekanı olması ile sevilene mekan olmuştur. İnsan kalbindekini gördüğünden, bu alemde nereye bakarsanız bakın kalpteki sevgiliyi gördüğünüzden, âlem yarin cemali olur.

Bildiğimizin değişmiş olması ama gördüğümüzün değişmemesi kavramına bu pencereden bir daha bakarsak, ne denilmek istenildiğini görür hale geliriz.

Derviş, ilmen yakın olmanın verdiği cezbeden ileriye geçip, aynel yakınlığa girmelidir. Bizler, doğup büyüdüğümüz ortam ve yaşam tarzı ile kendimizde oluşturduğumuz bilgiler doğrultusunda bulunuruz. Benimsediğimiz hal, ben diye zikrettiğimiz egomuzdur. Nefsimizden yana olan her şeyin sahibi olmak ve korumak adına ve kendimizin ispatı için sürdürülen mahlûk sıfatların hakimiyetinde bir yaşam. Nefsimizden yana hoş gelmeyen bir şeyi hoş görmek gerektiği, sabırlı olunması gerektiği anlayışından ve halinden uzaktık. Şimdi, bildirildi ki hoş görmeliyiz, bize ne isabet ederse etsin ister güzel ister nakıs anlayışımıza göre çirkin, fark etmez, sabretmeliyiz. İşte bu ilmen yakınlıktır. Hoş görmeye başlamak, nefsimize ne kadar zor gelirse gelsin verdiğimiz ikrara sadık kalmak adına hoş görmeye başlamaktır, aynel yakınlık.

Canımız istemese de nefsimize zor gelse de sabredip hoş görmeye devam etmek bizi gerçek hoş görmeye götürecektir, sabrın kemaline. Sabır, gördüğümüz eza ve cefaya tahammül etmekten geçip, eza ve cefa görmemek ile oluşan kemalâttır. İşte bu kemalata hakkel yakınlık diyoruz ki hal ehli olmak, halimizin derviş olması tamda budur; kendisinden Muhammedi yaşam ile birlikte Muhammedi irfaniyet tecelli eden, derviş gömleğini kalbine giydiren.

Aşk u niyazlarımla.

Derviş gömleğın giydik Aşkıyla devreyledik
Zata sefer eyledik Allah Allah dedikçe

Talkınımız verildi Ölü kalpler dirildi
Veçhullahı belirdi Allah Allah dedikçe

Talim olunca tevhit Bizler de olduk şehit
Zuhur eyledi vahit Allah Allah dedikçe

Mestane oldu ihvan Feyiz aldı bu sırdan
Soyunduk anasırdan Allah Allah dedikçe

Dinin bulduk ayanda İman ettik cihanda
Hicap gitti nihanda Allah Allah dedikçe

Gönül ehli bulanlar Müsemmaya dalanlar
Bayram eder hep canlar Allah Allah dedikçe

Aşıklar meyhanesi Kesret ile vahdeti
İçtik bade şerbeti Allah Allah dedikçe

Hayretteyiz hayrette Habibi muhabbette
Bulduk şahı halvette Allah Allah dedikçe

İbrahim'in mihmanı Dilinde tercümanı
Okunur Hak Kur'an'ı Allah Allah dedikçe

HALİL İBRAHİM BAKİ

Ali Can Günel

Lazımlardan geçtik Lazıma erdik
Olması gereken Oldu hal ile

Yapmalıyız artık Bildirilenleri
Demeyi bırakıp Yaptık hal ile

Sebepler bahane İsteksizliğe
Tüm bahanelerden Geçtik hal ile

Başlamak yarısı İş bitirmenin
Gerekli adımı Attık hal ile

Kalbimize zikir Telkin olundu
Zikir kalbe abdest Aldık hal ile

Fakir vardı aşka Sadakatiyle
Halil'in seyrine Girdik hal ile

Fakir...

AYIN KONUSU

Halim Derviş...

Kişinin bilgisi kendisini alim, hali derviş yapar. Hal için ise bilgi gerekir. O halde derviş olmak için öğrendiğimiz bilgiyi yaşantımızda uygulamalıyız. Uygulanmayan bilgi aslı itibariyle zaten bilmek değildir.

Bilginin uygulanışı için eski bilgilerden vaz geçmek gerekir. Buna feragat-ı nefis denir. Eski bilgilerden vaz geçmek demek, o bilgiler doğrultusunda sürdürdüğümüz yaşam tarzımızdan vaz geçmek demektir. Zaten eski bilgilere göre olan yaşam tarzımız değil midir nefsimizin emmare boyutunda oluşu. Bu sebeple eski bilgilerden vaz geçmek nefsimizden vaz geçmek olmaktadır. Nefsimiz bizim hakikatimiz değil, hakikatimizin zahirliğidir. Nefsaniyetimize göre yaşam ve bu yaşamda oluşan bilgiler hükmünü yitirmedikçe üzerine yeni bilgi oluşturmaktan öteye gidemeyiz. Halimiz, derviş hali olmaktan çok uzakta kalarak, yıkanmadan üzerimize temiz elbise giymiş oluruz. Uzaktan bakanlar bizi, üzerimizdeki elbiseye nispetle temiz zanneder ama o elbisenin altı pak olmadığından yanımıza gelenler kokudan barınamaz bizden uzaklaşır. Biz kendimizi yalnızlığa haps ederiz, kal ehli oluruz.

Hal ismiyle anlatılan hakikatte Muhammedi yaşamdır. O halde nedir Muhammedi yaşam?

Cenabı Resulullah efendimiz insanları tevhide davet ederken, aynı anda onları sadece yeni bilgiler öğrenmeye değil, eski cahilane yaşamlarını terk etmeye davet ediyordu. Hz Muhammed, Cenabı Allah şefaatine layık olma gayretimizi daim eylesin, İnsanlığa tevhide bildirirken, tevhit ilmini muhabbet edip, muhabbet ettiğinin hali ile ispat ederek bildirmiştir. O'nun bildirdiğine, Kur'an'ı Kerim, Hadisi Kutsi, Hadis ve en önemlisi canlı Kur'an olan Ehlibeyt ile birlikte tevhit imanı diyoruz.

Bu bilgi, şeriat ve hakikat olarak yani kendi hakikati ve yine kendi tafsilatı olarak bildirilmiştir. Tafsilat olan yani Allah'ın eşya üzerindeki hükmü olan şeriat bugün hakikatin zahirliği şeklinde devam etmektedir. Namazın ritüel olan şekli boyutu, namazda okunan ayetler ve kaç vakit oluşuyla hangi vaktin kaç rekattan oluştuğu, bilgidir. Orucun ne zaman başladığı, ne zaman bittiği, sahur ve iftar vakitleri ve kaideleri, bilgidir. Bu bilgileri öğrenip öğrenmiş olmakla kalınsa ama uygulanmasa bilgi kendisine sahip olanı kendisiyle ziynetleyemez. Bu, dolapta elbise olması ama elbiseye sahip olanın giymek yerine çıplak dolaştığı için üşütüp hasta olması gibidir.

Halk dilinde, "Her şeyi biliyor bilmediği bir namaz ama onu da bilip yapmıyor" şeklinde söylenen deyim, bildiğini yaşantısında uygulamıyor anlamında kullanılan deyimdir.

Hakikatin batın yönü ile ele alındığında durum farklı değildir. Tevhit bizim kendi ikiliğimizi birmek içindir. Bunun yolu ise nefsimize verdiğimiz müstakil varlığın hükümsüz kalmasıdır. Hükümsüz bırakmak, nefsimizden Rabbimizi bilmek ile olur ki fail, mevsuf ve mevcut olarak Rabbi bilmek nefsimizin müstakillğine son verip Rabbimizde fena bulmaktır; nefsimizi aslımıza secde ettirerek aslına döndürmekle. Bize, yaşantımızda uygulayalım diye bildirilen varlığın esasını ve o esasa ait bilgileri nefsimizin ispatı için kullanırsak bilgi düzeyinde kalmış oluruz. Hakikat meydanına dahil olmadan önce yaşantımız ne ise hala o ve bu sebeple nefsimize secde etmeye devam ediyoruz.

Oysa biz, dervişlik yoluna nefsimize secde etmekten kendimizi alıp, nefsimizi secde ettirmek için gelmedik mi?

Cenabı Resulullah efendimizin tevhidi bildirdiği insanların kendilerine ait bilgileri, örf, töre, adetleri vardı. Yaşamları vardı. Bu yaşamlarının içinde sevdikleri, değer verdikleri, hizmet ettikleri nefisleri vardı. Nefsaniyetten oluşmuş anlayışları, bu anlayışın içeriğinde her türlü zulmaniyet vardı.

En değerli şeyleri nefisleriydi ve bu sebeple nefsin hoşnutluğu ve büyüklüğü adına nefis pazarında alışveriş yapıyordu. Dünya, eşya, küfür, şirk alınıp satılıyordu. Kölelik geçerliydi. İnsanın değeri sahip olduğu ahlak ile değil sahip olduğu eşya ile ölçülüyordu. Bir de bu insanların dini ve bu dinin gereği olan ibadetleri vardı hatta dindardı bu insanlar. Peygamber efendimiz onlara, “Bakın! Beni, sizi, dünyayı ve gördüğümüz görmediğimiz her şeyi yaratan bir Allah var. Allah’ın buyruğudur sizlere söylediğim ayetler. Doğru olun, dürüst olun, çalışkan olun. Tüm insanların ve hayvanların hakları vardır. İnsanlar eşittir, kimse bir diğerinden daha zengin diye üstün değildir. Merhametli olun, rahmetli olun, sabırlı olun, affedici olun. Kadınlar analarımızdır, bacılarımızdır, kızlarımızdır onlara zulmetmeyin. Adaletli olun. Sevin, saygı duyun. Faize bulaşmayın, harama el uzatmayın, çalmayın, yetim malını gasp etmeyin, içki içmeyin, kumar oynamayın. Bir de, namaz var, şu şekilde kılınır, oruç var şu şekilde tutulur, hac var şöyle yapılır, zekat var şöyle verilir, şehadet var şöyle çekilir, ölüm var, öldükten sonra ahiret var, kabir suali var, mahşer var, cennet cehennem var. Kim neyi hak ederse oraya gidecek, cennette ırmaklar, köşkler, yeşil vadiler, huriler var. Cehennemde gayya kuyuları, ateşten gömlekler, azap var. Anladınız mı?” Evet anladık. “Tamam şimdi size tüm bunları bildirdim hadi gidin mevcut yaşantınıza devam edin,” mi dedi? Onlarda “Sana inandık bunları kabul ediyoruz bize bilmediğimiz şeyleri öğrettin hadi biz şimdi kaldığımız yerden devam edeceğiz,” mi dediler. Hayır, tabi ki hayır. Eğer öyle olsaydı, Peygamber efendimiz, Kur’an’ı Kerimin Bakara suresi 90 ayetinde,

Ne kadar çirkindir o uğruna kendilerini sattıkları şey ki; Allah’ın kullarından dilediğine kendi lütuf ve kereminden vahiy indirmesine kafa tutarak, Allah ne indirdiyse hepsini inkâr ettiler. İşte bu yüzden de gazap üstüne gazaba uğradılar. Can yakıcı azap asıl kâfirler içindir.

der miydi? Peygamberimizin bildirdiklerine inanlar yani bildirilenlerin doğruluğunu kabul edenler, eski yaşantılarını, eski arkadaşlarına, eski bilişlerini, örf, adet ve törelerini, hatta akrabalarını ve ailelerini terk ettiler.

Gösterilen yolda canları pahasına yürüdüler. Yaşanan müdahale savaşlarında görüyoruz bunu.

Peygamber safında kendisi, müşrikler safında yani peygambere inanmayıp eski bildiği gibi yaşamaya devam edenlerin safında babası, amcası, abisi, kardeşi, oğlu olabiliyordu. Şimdi peygamber aileleri böldü de kardeşi kardeşe mi kırdırdı, yoksa o tevhidi bildirdi de inananlar inançları uğruna, imanları uğruna taviz vermek yerine tümüne göğüs mü gerdiler? Onlar öğrendikleri bilgi ile yaşamaya başlayıp yaşar hale gelerek, hal ehli oldular. Ya sen!

Şunu iyi anlamalıyız ki hal ehli olmak nefis-i feragat olmaktır. Kal ehli denilerek tarif edilenler, nefislerini sevenler olup dolayısıyla onlar, nefislerinden olanı, nefis pazarını, nefislerinin sevdiğini, nefislerinin varlığını devam ettirenleri, dünyayı, parayı, eşyayı sevenlerdir. Hal ehlinin ise tek sevdiği ve değer verdiği Allah’tır. Onlar, Allah’ın sevdiklerini, Allah’ı sevenleri severler. Kal ehli olarak geldiğimiz hal meydanında bildiğimiz değişti ama sevdiğimiz değişmediyse kal ehli olmaya devam ediyoruzdur.

Gönüller sultanı efendim bu hususun anlatımında Nuh'un gemisine mahlûk olarak bindin, insan olarak in derdi. Ey talip! Nefsin varlığının ilahi murat için zuhur olduğunu, fail, mevsuf, mevcut olanın bilinmeklik tecellisi olduğunu öğrenip nefsinin her istediğini yapmasına kılıf olarak kullanma, bildirenin güzel ahlakına bürün ki iman ehli olasın. Yunus sultan,

*Bu dervîşlik yoluna Aşkıla gelen gelsün
Ya dervîşlik neydügin bir zerre duyan gelsün*

*Hele biz iş bu yola gelmedik riyâyıla
Bu melâmetlik tonın bizümle geyen gelsün*

*Gözüyle gördüğünü örte etegiyile
Bu yol key ince yoldur yüregi döyen gelsün*

*Ulu kiçi erenler dimiş bizi sevenler
Kayıkmasun girüye Allah'ı seven gelsün*

*İş bu sözi eydenden bize nişân gerekdür
Söz muhtasârı budur cânına kıyan gelsün*

*Yunus söz ile kimse kabilyete geçmedi
Budur vücûd der-miyân ortaya koyan gelsün*

diyerek bizlere ışık tutmaktadır. Aşk ile gelen gelsin ibaresi, kal ehlinin ancak aşk ile hal ehli olacağını vurgulamaktadır. Şöyle düşünebiliriz. Elimizde kap var, kabın içinde su ve gerekli malzemeler var ama çiğ olarak bekliyor. Altına ateş yakmadan yemek pişer mi? İşte, insan da çiğliği olan kal halinden, pişmekliği olan hal haline altında ateş yanarak yani aşk ile ulaşabilir.

Hele biz bu yola gelmedik riya ile diyerek yola girmenin, yola ait bilgi öğrenip sonra yine bu bilgiyle yola taş atmak için olmaması gerektiğini anlatmaktadır. Gözün açılması, açılan göz ile kusur görmek için değil, bildirilen Hakk'ı görmek içindir. Bu sebeple kalbi masivadan yani nefsaniyetten arındırmak lazımdır. Sevgi, bilinmek isteyen Rabbin kendisini sevmesi dolayısıyla vardır.

Sevgiyi aslına, var oluş amacına yönlendirmek gerekir. Bunu, bu yolda yapamıyorsan, başka yolda tek başına yapmak mümkün değildir. Tekillüğünden, zan ve vehminden arınmalısın. Benliğin sana engeldir can ile kast edilen benlik engelini aşmalısın korkma, yokluk hali varlığının son bulması değil, varlığın aslı ile ziynetlenmesidir. İşte kardeş, bunları bilmek ile ulaşılmaz, bilmeden de ulaşılmaz. Bil ve bildiğine ulaş ki dervîş olasın, Hakk'a varasın. Mısıri Niyazi sultan da,

*İster isen ma'rifetde olasın 'ali-cenab
Ehl-i irfan eşiğinde yüzünü eyle türab*

*Çok da verme kendini dünyaya çek bir dem elin
Döndüremezsin beğim kat ağırdır bu dolab*

*Bu harabı niceler çalıştı ma'mur etmeğe
Bir yanın ta'mir ederken bir yanı oldu harab*

*Çok seğirtti gaflet ehli bu serabı su sanıp
Bulmadılar hiç bu sahrada biri bir katre ab*

*Bir zaman yüz verme dünya ehline uzletde ol
Akl u fikrin bir yere cem' et yüzüne çek nikab*

*Göz kulak dil kapıların bağla muhkem bir zaman
Ola kim Hak'dan yana gönlünden ola feth-i bab*

*Ger ölümden kurtulam dersin yürü var âşık ol
Döne döne aşk oduyla cism ü canı kıl kebab*

*Gir bu derd meyhanesine koma elden kâseyi
Hiç yürek kanından özge aşka yokdur şarab*

*Himmetin daim bu olsun kim Hak'ı anlayasın
Hakk'ı bilmekten yeğ olmaz iki âlemde savab*

*Ger azab-ı ahiretten bulmak istersen halas
Arif ol kim cehl odundan kopısar cümle azab*

*Bu Niyazi kendüden demez bu sözü ey püser
Hep anı söyler duyarsın gökden inan dört kitab*

demektedir. Marifet olan Hal ile bizden tecelli edecek Muhammedi irfaniyette, ali-cenab yani gördüğü Hak, işittiği Hak, zikrettiği Hak olanlardan olmak istiyorsan, hakikat meydanına dahil olup bilgisini tahsil eden olmakta kalma. Sana yüz gösteren Mürşid-i Kamil'in gönlüne girmek için edep ve erkân yolundan ayrılma. Ancak, sıfatlarını maneviyata tabi kılarak yürüdüğün edep erkân yolunun nihayetinde, yere göğe sığmayıp Kamil Mürşidin gönlüne sığan Rabbine ulaşırsın. Eğer sen, dünyaya olan taleplerinden vaz geçmez isen hem dünya hem mana, bir kalpte iki aşk olmayacağından ali-cenablığa ulaşamazsın. Dünya zenginliğine ulaşma yolunu seçenlere bak! Ölüm gelince zenginle fakir arasında ne fark var. Gerçek zenginlik, nefsinden Rabbini bilmektir, senin zenginlik dediğini yaratan ile dost olup, dost kalmaktır. Nasıl ki, bindiğin gemi yol aldıkça karadan uzaklaşırsa, sende dahil olduğun hakikat meydanına sarılmalı ve eski yaşantıdan, arkadaşlarından, alışkanlıklarından ve nakıs anlayışından uzaklaşmalısın. Nasıl ki, gemi hem limanda kalıp, hem de denizde ilerleyemez ise, sende eşiğe yatmadan, dergaha her şeyinle tabi olmadan, eskiyi terk etmeden hal ehli olamazsın. Telkin edilen zikre hizmeti bırakma sakın. İlim kalbindeki putları görmeni sağlayan ışıktır lakin kıracak olan ancak zikirdir. Putlarından arınma isteğinde samimi isen vur zikir tokmağıyla. Bu sözler, görülen surete ait sözler değildir anlamalısın. Bu sözler Kur'an'ı Kerim ayeti olan Cenabı Resulullah sözleridir. İmanın bu yönde olsun ki imanın mutlak iman ile kemalata erip hal ehli olasın. Hu...

Özkan Günal

Benden ieridesin, tm yolların sonu en sevgili! Sevgiyle yaptığın glşnn zuhuruyum, kendimde değilim itiğimden beri muhabbetinden aşı. Sırlanıp seninle, aynayım gzelliğine. Kendini seyredişinin nurundayım, kalmadı nurdan farkım. Kesret, vahdet, halk ve sen, hepsi bir. Fakir'den tecelliye gelişinle gryorum seni.

Mesnevi'den Bir Hikâye, Sultanın Kuşu.

Eski zamanlarda yaşamış bir padişahın çok sevdiği bir doğanı vardı. Bir gün doğan saraydaki hayattan sıkılıp, daha özgür yaşayabilmek için saraydan kaçtı. Epey müddet gökyüzünde uçup bir dağın eteklerinde kurulmuş güzel bir köy görünce, oraya doğru süzüldü. İçinden de: “İşte özgürlük bu, hayat bu!” diyordu. Köy içinde o ağaçtan bu ağaca dilediğince uçan, bir dalda karar kılamayan doğan, en sonunda, un eleyen bir koca karının çadırına gitmeye karar verdi. Hayatının en büyük hatasını yaptığının farkında değildi. Kişinin başına ne gelirse zaten hep cahillikten değil midir? Çadırına misafir olduğu kadıncağız, ömrü sefaletle geçen, her öğün ne pişirip de çocuklarının önüne koyacağını derdinde fakirin biri idi. Güzel kuşu gören yaşlı kadın, tutup ayaklarından bağlayıverdi. Kanadını kesip güdük bir hale getirdi. Tırnağını kesip kolunu kanadını kan revan içinde bıraktığı doğanın önüne yesin diye saman koydu ve bakın doğana neler söyledi,

“Ehil olmayan ellere düşmüşsün zavallı kuş, sana iyi bakamamışlar. Kanadın ne kadar uzamış bak! Tırnaklarını hiç kesmediler mi senin? Nâ-ehil kişiler seni hasta ederler. Anneciğinin kollarına gel ki sana iyi baksın!”

Daha neler neler... Arkadaş! Cahilin sevgisini de bu kadıncağızın kuşa olan sevgi ve merhameti gibi bil. Cahil, yolda daima çarpık, daima yampiri gider. Padişahın gecesini gündüzü doğanı aramakla geçti. Kendisini bırakıp yaban ellere kaçan vefasız kuşunu, en sonunda kocakarının çadırında buldu. Bir de ne görsün: çerezlerle kuş etleriyle besleyip okşamaya kıyamadığı vefasız kuşu, toza toprağa bulanmış, tırnakları kesilip âdeta kanatları yolunmuş, perişan bir halde değil mi? Merhamet Sultanı Padişahın gözlerinden birkaç damla süzülürken dedi ki,

“Lâyıktı bu sana, el-hak lâyıktı! Gördüğün bunca nimetin hakkı halbuki vefakarlıktı. Sen ise vefasızlık ettin. Ettiğini de buldun ya, doğrusu sana da bu lâyıktı! Cehennem ehliyle cennet ehli bir olur mu hiç? Sen ki, cennet gibi sarayımı terk edip bu cehenneme can attın! Bir Sultanın elinden kaçıp kendini bu kokuşmuş koca karının kollarına mı bıraktın? Lâyıktı bu sana, el-hak lâyıktı!”

Bir bir pişmanlıkla yüreği dağlanan doğan, yaralı kanadını padişahın eline sürerken lisân-ı hâliyle affını diliyordu:

“Hata ettim ben Sultanım, ben günah ettim; Ey kerem sâhibi, sen iyilerden başkasını kabul etmezsen, günahkârlar nereye varsın, hâlini kime arz edip ağlasın? Nankörlüğüme bakma ne olursun? Bütün kötülerini iyi eden lütfundan aldığım cesaretle buldum ben bu cüreti.”

Bu hikâyeyi anlattıktan sonra Mevlânâ Hazretleri şu nasihatlerde bulunuyor. “Aman çirkin işlerde bulunayım deme! Zira bizim iyiliklerimiz bile o güzel Sultanın huzurunda çirkin görünmektedir. Hal bu ki sen, taat ve hizmetlerinin ona layık olduğunu zannettin. Sen cürüm bayrağını onun için yücelttilen. Allah'ı zikretmen, insanları onun yoluna davet etmen sana gurur mu verdi? Zikredebiliyorsan, sana izin

vermişler. İzin verilmiş ki sana, O'nun yoluna çağırabiliyorsun. Hal böyleyken bu gurur niye? Kendini Allah ile konuşur mu zannettin? Niceler vardır ki bu şüphe yüzünden ondan ayrı düşer. Sultanın seninle beraber yerde oturduğuna aldanma sakın! Sen kendini tanı, haddini bil de, daha iyi daha edepli otur! Bütün günahkâr doğan kuşlarının, Sultan'ın af ve mağfiretine nail olması niyazı ile.”

Hikayedeki kuş senin dervişliğindir, koca karı nefsin, sultan, Mürşid-i kamilin. Eğer dervişliğini kal ehli olup nefsinde teslim edersen, nefsinin sana izin verdiği kadar derviş olursun da sultandan mahrum kaldığın için cennet taamlarından uzaklaşır kendi kendine zulmedersen. Hu...

AYIN RÖPORTAJI

Dembir:

Dergimizin Mayıs ayı konusu “Halim Derviş - Feragat-ı Nefs”. Huzuru ilahiye kal ile değil hal ile gidilir. Hz Resulullah’ın davet etmiş olduğu Allah’a giden aşk yolunda, imanın olmazsa olmazlardandır “Dil ile söylediğini kalp ile tasdik”. Dilde kalan sözün Hak katında neden değeri yoktur efendim?

Özkan Günal:

Cenabı Allah, insanın sevme mahalli olan kalbini mekân tutar. Kutsi hadiste;

“Yere göğe sığmadım, mümin kulumun kalbine sığdım”

denilerek bize bu gerçek işaret edilmektedir. Mümin, feragat-ı nefsi gerçekleştiren, Allah’ı seven kuldur. Bu sebeple, dilinden kalbine indirmediğin hiçbir şey Allah’a ulaşamaz. Dildekini kalbe indirmenin yolu ise dil ile kalp arasında yol yapmakla mümkündür. Sevgiliye giden, hali hazırda mevcut bir yol yoktur. Talip, sevgiliden gayrıları ayaklarının altına sererek, kendi yolunu yapacaktır. İşte yapmış olduğu bu yol, dildekinin kalbe gidebilmesi için kullanacağı yoldur.

Sevgili, bizim dışımızda, ötelede değil, sevgili bize şah damarımızdan daha yakın olan kalbimizdedir. Kur’an’ı Kerimin Kaf suresi 16 ayetinde bu hakikat,

“İnsanı biz yarattık ve onun kendi kendine neyi fısıldadığını iyi biliriz. Biz ona şahdamarından daha yakınız.”

denilerek beyan edilmektedir. Feragat-ı nefis beyanı ile ifade edilen, sevgiliden gayrıları ayaklar altına sermek, varlığı toprak yol eylemdir. Feragat-ı nefis yaparak, dilimizdekinin kalbimize inmesine mani olanları ortadan kaldırmış oluruz. Düşünün, Allah’a giden yolların başını, Allah ile olduğunda varlığı hükümsüz kalacak olanlar tutmuş. Onlardan izin istediğimizde o yola girip Allah’a ulaşabilir miyiz? Tabi ki hayır. O halde yapmamız gereken, onlara rağmen azimle, gayretle, yılmadan, pes etmeden, onlardan izin istemeden, onların izin vermesini beklemeden yola girmektir.

Nefsimizin bize izin verdiği kadar derviş olmak, dervişlik gömleğini dilimize giydirmektir. Olması gereken, erkânı uygulamak ve o gömleği kalbimize giydirmektir. Bizler cehalet karanlığının içerisinde körlemesine yaşıyoruz. Bu karanlığın aydınlanabilmesi için yapılması gereken tek şey ateş yakmaktır ve kendimizden başka yakacak hiçbir şeyimiz yoktur. İşte bu sebeple,

“Melamet gömleğini giyme yakar dediler, yanmayınca Mevla bulunur sanma”

beyanı gereği o gömleği giyip yanmalıyız. Yanmanın neticesinde yol tutan eşkıyalar yok olacağı için dildeki kalbe inmiş olur ki kalp o zaman aslına döner.

Şimdi, karnın acıktı. Yapmasını bildiğin bir yemeğin hangi malzemeler ile nasıl yapılacağını anlat kendine. Karnın doydumu? Hayır, doymadı hala karnın aç. Tekrar anlat, tekrar tekrar anlat.

Ne kadar çok anlatmış olsan da anlatmış olmakla karnın hiçbir zaman doymayacaktır. Karnının doyması için nasıl ki dil ile anlattığını uygulayıp, yemeği pişirdin, yiyip karnını doyurdun ise dildeki de kalbe inince, kalp ile tasdik gerçekleşir. Hoş görmek gerektiğini bilip hoş görmek gerektiğini söylemek başlangıçtır. Eğer nefsimizden yana olmayanları hoş göremiyor isek kalbimiz dilimizdekini tasdiklemiyordur. Oysa bizlere, hoş görmek gerektiğini, hoş görelim diye bildirdiler.

Dilimizde ne var? Dilimizde kalbi ile tasdik etmiş olanların bize bildirdikleri, tevhit var. Tevhidin içerisinde mevcut bulunanlar bizde vücutlandığı zaman ancak kalbimiz tasdik etmiş olur. Kalbin tasdik etmiş olması,

***Dilden aklın değil, kalbin muhabbet etmesidir.
Gözden aklın değil kalbin görmesidir.
Kulaktan aklın değil kalbin işitmesidir.***

Dembir:

Ben derviş olmak istiyorum, Hakk'a vasil olmak istiyorum diyen bir kişinin atması gereken ilk adım nedir efendim? Dervişlik halini kitaplardan tahsil edebilir miyiz?

Özkan Günal:

Doktor ismiyle zikrettiğimiz bir sıfattır. Bu sıfatın içerisinde doktorluğu yapan kişinin kendisi, tıp ilmi ve o ilmin uygulanışı ile oluşmuş görüş, işitiş ve muhabbet ediş vardır. Biz doktor derken bunların tümünü zikrederiz. Kendisinde bu vasıflar olmayana doktor diyemeyiz. Bu sebeple doktorluk, sadece tıp alanına ait bilgi ve o bilgiyle sınırlı değildir. Bir gün gönüller sultanı efendim şöyle bir misal vermişti:

“Eğer mevcut bilginin tahsili yeterli ise tıp fakültesine gidip profesörlere tabi olup hizmet etmenin ne gereği var? Fakültede tıp öğrencisine okutulan kitaplar piyasada mevcut, alalım o kitapları okuyup ezberleyelim, biz de doktoruz diye ilan edelim ama görüyoruz ki o kitaplardaki bilgiyi tek başımıza tahsil etmek mümkün değildir. Bu örneği diğer tüm meslek dalları için yaygınlaştırabiliriz. Hiçbir zahiri alanda o alanın ustası olmadan tahsil edilemiyor da dervişlik mi tek başına tahsil edilebilecek, yanlış içerisindedir. Kur'an'ı kerimde Cenab-ı Allah'ın; “Uyarıcıların davetine icabet edin” emri bu husus içindir.”

Bu örneğin ışığında, kendimizde oluşturmak istediğimiz dervişliği, kendisi derviş olandan ona tabi olarak tahsil etmek gerektiğini görebiliriz. Derviş, hal ehli olandır ve dervişliğin görüldüğü mahal de Mürşid-i Kâmilidir. **“Ama o derviş değil o mürşit”** denilmesi, kelimenin mahiyetine yabancı oluşumuzdandır. Aslı itibarıyla derviş de Mürşid-i Kâmilidir. Mürşid-i Kâmil derviş olmasaydı ona tabi olanların derviş olması gerçekleşmezdi. Talipteki tüm manevi haller, mürşidinden ona yansıyan hallerdir.

Talipteki tüm manevi haller, mürşidinden ona yansıyan hallerdir.

Bir gün Mevlana Hz'ine Bağdat'tan üç misafir gelir. Sohbet demi sırandıktan sonra misafirlerden birisi söz ister; *“Efendim biz Bağdat'tan geliyoruz, efendi hazretleri âlemini değiştirdi, yerine vazifeli birisini bırakmadı, eğer kabul ederseniz bize bir mürşit vazifelendirmenizi istiyoruz.”* der. Mevlana Hz. misafirlerine bakar ve *“Çok şükür!”* orada sohbeti dinleyen talipleri göstererek, *“Bunların her birisi mürşit, hangisini beğeniyorsanız alıp götürün. Mürit isteseydiniz, kendim gelecektim”* der.

Hal ile anlatılmak istenilenin ne olduğunu anlamamız gerekir. Hal, eğer zannedildiği gibi, hale ait bilginin kendisi olsaydı o zaman bu bilgiyi tahsil etmiş olmak yeterliydi ama hal, bilginin tecellisindeki irfaniyete ermek için yapılması gerekenlerin ismidir. Bunu şöyle örnekleyebiliriz; Herhangi bir yemeğin nasıl pişirildiğinin bilgisi başka bir şeydir, o yemeği pişirip, yiyip karnımızı doyurarak sıhhat bulmak başka bir şeydir. O yemeğin nasıl pişirildiğini bilmek, karnımızın doyup sıhhat bulması mıdır? Hayır. Hal denileni, halin bilgisini tahsil etmek zannedenlerin içinde buldukları durum işte odur ki yemeği nasıl pişireceklerini biliyorlar ama aç geziyorlar. Hal denilen, karnımızın doyup sıhhat bulmak olan irfaniyet için yemeği pişirmek adına gerekli olan erkanın uygulanaşdır. Kap var, su var, malzemeler var, altına ateşi yakınca yemek o ateş ile sabırla pişmiş olur. Tek başına kap olması veyahut su olması ya da malzemelerin olması yemeğin pişmesi için nasıl ki yeterli değilse, halin oluşması için de tek başına bilgi yeterli değildir. Bunların bir araya gelerek sabrın devrede olması gereklidir.

Bu gün kendilerini gönül ehli, ehlullah, evliyaullah olarak zikrettiğimiz hal insanların tümünün, Mürşid-i kâmillerinin hallerine büründükleri için zikredildiklerini görmemek, görmek istemeyişimizdendir. Bu sebeple, o hal ehli olanların günümüze gelen beyanlarına baktığımızda karşımıza çıkan hakikat bu gerçeği anlatmaktadır. Yunus Emre Hz'nin,

“Baba Taptuk manisini saçtık elhamdülillah”

beyanı, halin, hal ehline tabi olunup, onun haline bürünmeden oluşamayacağının ispatıdır.

Dembir:

***“Kal ehlinin ahvalini terk eyle Niyazi
Şimden gerü hal ehlinin ahvali göründü”***

Niyazi Sultan bu beyitinde iki ehilden bahsediyor “Kal ehli ve Hal ehli”. Bunlar kimdir ve aralarındaki fark nedir efendim?

Özkan Günal:

Hanefî mezhebinin kurucusu Ebu Hanefî Hz, kendisi köyde ikamet eden imam Caferî Sadık Hz'ine teslim olduğunda ona derler ki “Sen ki ulemayı âlimsin, bilgide zirvedesin, ne buldun da o köylü parçasından ona gidersin?” Hanefî Hz'nin bu soruya vermiş olduğu cevap hakikatin ve ehlibeyt efendilerimizin gerçeğini ve aynı zamanda kal ehli ile hal ehlini net bir şekilde göstermektedir. Demiştir ki,

“Ben Allah'ın ilmini biliyorum, o sultan ise Allah'ı biliyor.”

Allah'ın ilmini bilene alim yani Kal ehli denir. Allah'ı bilene Arif yani Hal ehli denir. Allah'ın ilmini bilen, bu bilmeyele Allah'ı bilmeye ulaşırsa, vardığı yer;

***Rabbini bilen nefsinin bilir, Nefsinin bilen
Rabbini bilir***

irfaniyettir. Bu, nefsinin ruh eylemektir. İlimle olmaz, ilimsiz de olmaz. İlim bineğine aşk binmelidir.

Bu sebeple hal ehli olan ehlullah, İlla aşk! İlla aşk! demişlerdir. Batınımızda insan olarak yaratılışımızdan gelen aşkı uyandıracak olan tek şey, zikrullahıdır. O zaman, İlla zikir! İlla zikir! demek, hal bahçesinin kapısını çalm demektir. Cenabı Allah, Kur'an'ı Kerimin Rad suresi 28 ayetinde,

“Kalpler ancak Allah'ın zikriyle mutmain olur”

demektedir. Kalbin mutmain oluşu, zikrullahın talimiyle, ilahi aşkla dolmasındandır. İsmail topuğunu toprağa vurduğu için zemzem çıktı batından zahire. Şimdi, Niyazi sultanın beyanını görebilmek için bu beyanın geçtiği nefesin bütünlüğüne bakmak gerekir. **O sultan ki Hak potasında zikrin körüklediği aşk ateşiyle, kendi varlığını eritip, irfaniyet kabına dökülerek “Niyazi” esması almıştır.** Sultan, kal ve halin anlatımı için şu dizelerle dile gelmiştir;

Dost illerinin menzili key ali göründü
Derd-i dile derman olan Elmalı göründü

Bu dizelerdeki dost beyanıyla anlatılan, Cenab-ı Resulullah efendimizdir. Menzil beyanı, dost ili olan velayete ulaşılacak yoldur. İşte “key” ibaresi ile vurguladığı o yolun kapısıdır ve o kapıyı yüce, değerli ve sevilen olarak bilmiştir. Bir talibin efendisini bulması, onun, “Dost illerinin menzili key ali göründü” ibaresine ulaşmasıdır. Beyitin devamında, derdi dile derman olan elmalı göründü derken, Mürşid-i Kamil'inin o velayet şehrinin kapısı olduğunu, ali olanın tecellisi olduğunu işaret etmektedir. Şeyhinden telkin almış olduğu zikrullahın, derdine derman olacak yani onu dost iline ulaştıracak olduğunu dile getirmiştir.

Tutilere sükkar bağının zevki erişti
Bülbüllere canan gülünün dalı göründü

Tuti, arayışı olan, derdine derman bulmak için bir Mürşid-i Kamil'e tabi olmuş olan anlamında kullanılır. Sükkar ile tarif ettiği, şeker bağı ve bu bağı zevkine erişmek, tevhit neşesine ulaşmış olanların meydanına kabul edilmiş olmaktır; zikrullahın telkini ile hakikat meydanına dâhil olup Mürşid-i Kamil'e teslim olmuş olmak. İşte, zikrullahı hizmet etmeye başlayan talip, hizmetinin neticesinde gül olan Mürşid-i Kamil'inin sohbetlerine iştirak etmeye başlar. Gülün dalının görülmesi, muhabbetullah ile kendisini tanımaya başlamasıdır.

Mecnun gibi sahraları ağlayarak gezerken
Leyli dağının lalesinin alı göründü

Talibin Mecnun gibi sahraları ağlayarak gezmesi, talibin sahra ile anlatılan kendi benlik, ego, şartlanmışlıklar, nakıs anlayış, yaşam tarzı ve alışkanlıklarından geçerek, edep ve erkân üzere yaşamaya başlamasıdır. Leyli dağının lalesinin alı göründü, işte bu edep erkân ile zikrullahı hizmet ve muhabbete iştirak ile maşuk tecellisi olan Mürşid-i Kamil'den bildirilenlerin güzelliğinin görülmeye başlamasıdır. Yukarıdaki bahiste de anlatılmaya çalışıldığı gibi Mürşid-i Kâmiller, muhabbetini yaptıklarının ve her bildirdiklerinin tecellisidirler. Bizim hal ehli oluşumuz, teslim olduğumuz mürşidimize benzeyişimizle mümkündür ancak.

***Ten Ya'kub'unun gözleri açılrsa aceb mi
Can Yusuf'unun gül yüzünün hali göründü***

Ten Yakup'unun gözlerinin açılması, talibin nefsanîyetiyle perdelediği hakikatinin, nefsanîyetinin fena bulması sonucunda zahire gelmesidir. Bu, için dışa çıkması olarak beyan edilir. Talip, buraya kadarki aşamalardan geçerek nefsinin ilah görmekten, ilahî nefsinden görmeye ulaşmıştır; bildirilenlerin tecellisine erilme hali. Şimdi bildirilenlerin tecellisine ulaşırsak, bildirenle kucaklaşırız deyimi işte burada devreye giriyor. Can Yusuf'unun gül yüzünün halinin görülmüş olması, varlığının bütünlüğü gönül olan Mürşid-i Kamil'le kucaklaşmış olmasıdır.

***Kal ehlinin ahvalini terk eyle Niyazi
Şimden gerü hal ehlinin ahvali göründü***

Niyazi Sultan, bu dizelerde kal ehlinin ahvalinin terk edilmesi gerektiğini işaret etmektedir. Çünkü can Yusuf'unun cemalini seyir, kal ehli olmak olan Yusuf'a ait bilgileri öğrenmiş olmakta kalmayla görülebilecek bir şey değildir. Buna, sahiplendiğin şeyleri terk etmekten de geçip, sahiplenmeyi terk etmeyi başarmak gerekir diyebiliriz. Sahiplenmeyi terk etmem gerekir bilgisini aldım lakin sahiplendiğim şeyi terk ettim ama sahiplenmeyi terk edemediysem, kal boyutunda kalmış olurum. Bu sebeple Sultan, artık sana hal ehlinin ahvali göründü yani teslim olduğun Mürşid-i Kamil'inin kendisine görülmüş olduğunu beyan etmektedir. Sultan diyor ki; Mürşid-i Kamil'inin bildirdiğini bilmiş olmakla kalma, mürşidin ilmüne değil mürşidin derdine talip ol. Mürşidinle ilim bağı değil, gönül bağını kur.

Ey talip! Ey karanlığını aydınlatmak için nispetlerini ateşe vermiş olan can! Hangi hal üzere olmaktan kaçınman, hangi hale yakın durman gerektiğini başarabilmen için bu halleri tanıman gerekir. Tanımadığını göremezsin. Kerpiç kazanına giren can!

• **Kal ayrılıktır**

Ayrılık, birlikte olmamız gereken ile birlikte olmama hali olarak zikrediliyor. Gönül insanı Allah dostunun, "Ey cemaat! Sizi her daim Allah'ın zulmedecek olduğunu söyleyerek korkutmaktalar, korkmayın. Lakin Allah soracak " Ben seninleydim, sen kiminleydin?" işte bu soruya cevaben, "Ya rabbi! Ben de seninleydim diyemeyecekseniz" işte o zaman korkun ki bütün bahsedilenler sizin için gerçekleşecektir." sözlerinden ayrılık ibaresiyle anlatılmak istenileni görebiliriz. Ayrılık, Allah'ın bizimle oluşu ama bizim Allah'la olmayışımızdır. Allah nasıl bizimle ve biz nasıl onunla değiliz? Bizim varlığımızın var oluşu, sıfatlarımız, o sıfatların vücutlanması ve sıfatların o vücutla bir iş yapması ile

mümkündür. İşte tüm bunlar Allah'a ait olup insan ile tecellidedir. Allah'ın bizimle oluşu, bizim bizliğimizin mümkün oluşudur. Bizim Allah ile olmayışımız, varlığımızda nefsimizi görüyor, nefsimiz doğrultusunda yaşıyor oluşumuzdur, nefsimizden nefsimizi bilmektir. Allah ile oluşumuz, ancak nefsimizden rabbimizi bilmemizle mümkündür.

• **Kal nefse uymaktır**

Evet, yukarıda bahsettiğimiz gibi Allah ile değil nefsimizle olma hali olan nefsimizden nefsimizi bilmek, nefsimiz ile bulunmuş olduğumuz fani olucu bu dünyada yaptıklarımızla, gördüklerimizle, işittiklerimizle, söylediklerimizle, irademiz, kudretimiz ve ilmimizle nefsimizin istek ve arzularına tabi oluşumuz nefsimize hizmet edişimizdir.

Nefsin varlığı yani onun emmare boyutunda bulunuşu fani olucular ve insanda bulunmaması gereken mahlûka ait vasıflar ile gerçekleşir. Bizim nefsimize uymamız, onun varlığını devam ettirecek olan mahlûka ait vasıflar doğrultusunda yaşıyor oluşumuzdur; Allah'ın bizden istediği gibi değil, nefsimizin bizden istediği gibi yaşıyor olmak.

- **Kal kendine göre yaşamaktır**

İşte, bizlerin ben dediğimiz, kendimiz dediğimiz nefsimizden nefsimizi bilerek nefsimize uyduğumuz haldir. Bizler, nefsin isteklerine göre yaşamayı, yaşamak zannetmekteyiz ve nefsin emmare boyutunu kendimiz zannettiğimiz için

nefsin sevdiklerini sevmek bizim sevmemiz haline gelmiştir. Hakk'a ait ilmi tahsil edip o ilmi de nefsanियetimizden yana kullanarak mevcut yaşantımızın değişmemiş olması yani sevdiklerimizin, istediklerimizin, hedeflerimizin aynı kalıyor oluşu kendimize göre, kendi doğrularımız, kendi şartlanmalarımız, kendi nakıs anlayışımıza göre bulunuyor oluşumuz kendimize göre yaşamamızdır. Misalen, sabretmek gerektiğini öğrenip nefsimize zor gelen hallerde sabretmek yerine, öfkelenmek, öfkeyle karşılık vermek, şikâyet etmek hala kendimize sığınmaktır, kendimize göre yaşamaktır. Oysaki sabrı devreye sokmuş olsaydık, Allah'a sığınıp Allah'a göre yaşamaya başlamış olacaktık.

- **Kal varlık ispatıdır**

Yukarıda ilmi nefsimizden yana kullanmak deyimini görmüştük. İlim, fitratında tevhit edilme ihtiyaçlığı taşıdığından kal ehli olmaya yani kendimize göre yaşamaya devam ettiğimiz için ilmi kendimiz diye zikrettiğimiz nefsimizle tevhit ederiz ki o ilimle nefsimizi ruha secde ettirmemiz gerekirken nefsimizin maneviyatımızı katletmesi için nefsinize vermiş oluruz. O ilmin güzelliğini nefsimizi ispat etmek için kendimizi yüceltmek, kendimizi meth etmek, kendimizi zikrettirmek için kullanmaya başlarız. Halimiz, eşeğe altın semer de vursan eşek yine eşektir deyimindeki hal olur. Eşek için değişen sırtındaki semerin altına dönüşmüş olmasıdır. Oysa o ilim bize semerimizi altına dönüştürelim diye değil eşekliğimizden geçip insan olalım diye verilmişti.

- **Hal bilginin yaşantısıdır**

Bir gün gönüller sultanı efendim, yaşadığı bir hadiseyi anlatmıştı. Deniz kenarında otururken sahile bir adam gelir. Adam, yanında getirdiklerini kumların üzerine bırakarak iskelenin sonuna kadar yürür. Efendim kendisini seyir etmektedir. Adam gelmiş olduğu iskelenin sonundan denize atlar. Çırpınmaya, denizin içine dalıp dalıp çıkmaya ve yardım istemek için haykırmaya başlar. Efendim koşarak adamın yanına gider, denize atlayıp yüzerek adamı kıyıya çıkartır ve adama sorar;

“Güzel kardeşim ne yapıyorsun sen?” adam da şu cevabı verir; “Ben nasıl yüzülür, yüzmenin kaç çeşidi vardır, hangi metotlar yüzerken nasıl uygulanır okudum ve ezberledim. Artık bu ezberlediklerim neticesinde yüzmeyi biliyorum zannı ile atladım iskeleden denize. Onun için böyle yaptım” dediğinde, efendim; “Yüzmek kitaplardan ezberlenerek senin yaptığın gibi yapıp başarılacak bir şey değildir. Öğrendiğin bilgiyi denizin kıyısından kıyısından yüzmeyi bilen birisinin gözetiminde uygulayarak başarabilirsin ancak.” Buradan anlıyoruz ki hal ehli olmak bildiğimizi sabırla ve azimle bir hal ehli yanında yaşantımızda uygulamaya başlamakla gerçekleşir.

- **Hal için dışın bir olmaktır**

Buradaki için dışın bir olması dış olan bildiğimiz ve söylediklerimizin, yukarıda bahsedildiği gibi yaşantımızda uygulanmasıyla gerçekleşir. Bildiğimizin değişmesiyle birlikte gördüğümüzün de değişerek bildiğimiz olmasıdır. Mevlana Hz'nin bu husustaki, "Ya olduğun gibi görün ya görüldüğün gibi ol" beyanı, için dışın bir olsun beyanıdır. Şimdi sevilmesi gerekenin Allah olması gerektiğini bilmek, ama sevilenin nefsimiz olmaya devam edişi bizim ikiliğimizdir. Allah'ın sevilmesi gerektiğini bildin mi? o halde Allah'ı sev ki için dışın bir olsun. İnsanın dilinde her ne olursa olsun, dilindeki, daima kalbindekini görüyor olduğu hakikatini değiştirmez. Dildekini kalbe indirmiş olmaktır için dışın bir olması; dil ile zikrettiğimizin kalbimizi mekân tutması.

- **Hal dildekini kalpte taşımaktır**

Onun gördüğünü kalbi yalanlamadı beyanı kalp ile görür hale geldiğinin ifadesidir. Görmek, göz aracıyla yapılan bir olgudur ve görmek göz ile görülene yapılan yorumdur. Akıl ile tabir edilen bizim kendimize ait nakıs bilgiler doğrultusunda görülene yaptığımız yoruma akıl ile görmek denir, tabi olduğumuz meydanda sunulan ilahi sırların bilişiyle yaptığımız yoruma kalp ile görmek denir. Gönüller sultanı efendim, "Zikre hizmet ve erkânın uygulanışıyla kendinizde maneviyatı oluşturun ki kalp gözünüz açılsın, işte o zaman bildiğinizi görür hale gelirsiniz" derdi. Şimdi dilimizde Allah'ın zikri var, değerli olanın, ala olanın sevilmesi gerekenin, tabi olunması gerekenin Allah olması gerektiği var bunun yanında kalbimizde ise Mürşid-i Kâmilin huzuruna gelirken beraberimizde getirdiğimiz dünyaya ait sevgiler istekler var. Biz, dünyaya ait olan sevgi ve istekleri nefsanîyetimiz doğrultusunda yaşayarak oluşturduk. O sevginin oluşmasını sağlayan şey; o yönde zikrediyor, o yönde muhabbet ediyor, o yönde hizmet ediyor oluşumuz olduğu gibi şimdi bildirilene zikrediyor, bildirilene hizmet ediyor, bildirildiği gibi yaşıyor hale getirerek kendimizi zikrettiğimizi sevenlerden olarak dilimizdekini kalbimizde taşıyabiliriz. Maneviyat ile anlatılan değer, huzuru hakta olma halidir. Zikrimizi sever olduğumuzda bize şah damarımızdan daha yakın olanı kalbimizde taşımaya başlarız. Yere göğe sığmadım mümin kulumun kalbine sığdım kutsi hadisindeki mümin kul dilindekini kalbine indirip kalbinde taşıyan kuldur. Yunus Emre Hz'nin,

***Benüm bunda karârüm yok ben bunda gitmege geldüm
Bezîrgânam metâ'um çok alana satmaga geldüm***

Benim bunda kararım yok yani içinde bulunduğum mevcut durumda, kendimi müstakil görmekten, nefsimin sevdiğini sevmekten geçip Allah'ın Mürşid-i Kâmilimden bildirdiği gibi yaşayarak Allah'ı sevmeye talip oldum. Bu sebeple teslim olmaya geldim, gönül bağını kurmaya geldim. Dünyalık olan nefsanîyetimden oluşmuş hallerim çok lazım değil artık bana nispetlerimi sahibine vermeye, ilim bağını gönül bağına çevirmeye geldim.

***Ben gelmedüm da'vîyiçün benüm işüm seviyiçün
Dostun evi gönüllerdür gönüller yapmaga geldüm***

Ben gelmedim dava için yani bildiğim değişsin ve bu bilgiyle kendimi ispat etme davasına gireyim diye değil Dost olan Cenabı Allah'ın mekânı gönüldür, zikri kalbe indirip gönül eri olmaya, sevdiğimle vuslata, Allah'ta fena bulmaya geldim.

***Dost esriği deliligüm âşıklar bilür neligüm
Degşürüben ikiligüm birlige bitmege geldüm***

Dostun cemalinin muhabbetinin serhoşuyum, cezbedarıyım, kiblem cemaldır benim. Akıl sahipleri, ilminde kalanlar anlamazlar onlar hep daha çok ilim öğrenme peşindeler ben cemal cezbesindeyim. İkiliğim dostun cemalinin cezbesinde birlendi, kalmadı benliğim, kalmadı bilişlerim. Biliş cemale varmak içindi cemal seyrinde eridi bitti.

***Ol hâcemdür ben kuluyam dost bâğçesi bülbülüym
Ol hâcemün bâğçesinde şâd olup ötmege geldüm***

O sultandır ben kuluyum. Sultanın aşkıyla dolu kalbin taşkınyım. Gördüğüm O, işittiğim O, zikrettiğim O'dur. Kendimi değil, sultanı hamd etmeye, sultanı muhabbet etmeye, sultanı ispat etmeye geldim. Varım sultanın kendisine olan sevgisini muhabbet edışıdır.

***Bunda bilişmeyen cânlar anda bilişimez anlar
Bunda bilişüp dostla hâlüm arz itmege geldüm***

Gayesi Sultanda yok olup sultan ile benliksiz varlığa ermek olmayanlar, gayesi kendisini zikrettirmek olanlar, aşkını değil aklını zahir kılanlar âşıklar ile beraber olamazlar sıkılırlar. Aşkın pazarında dolanmak zor gelir onlara. Oysa ben aşkın pazarında can vermeye geldim. Sultanı aşığından görmeye geldim.

***Yunus Emre âşık olmuş ma'sûka derdinden ölmüş
Girçek erün kapusunda hâlüm arz itmege geldüm***

Beni, benden geçiren, beni aşka dil eyleyen yine aşkın kendisidir. Gerçek er olan maşukunu aşkında bulmuş, sultan olmuşa tabi olmaya geldim, al benim benliğimi ver senin senliğini demeye geldim. Dervişlik olan kapısında eşik olmaya geldim. Çiğnenip toprakta fena bulmaya geldim beyanı kal ve hal ehlinin ne olduğunun anlatımıdır.

- **Hal irfaniyet kapısıdır**

İrfaniyet, sevgiliye ait özelliklerin neler olduğunu öğrenmiş olmanın ötesindedir. İrfaniyet, insanlığa ait ortak vasıfların ki o vasıflar; dürüst olmak, çalışkan olmak, adaletli olmak gibi rahmani vasıflardır bu

vasıfların ötesidir. İrfaniyet, ilimle halin vuslatından doğan çocuktur. İrfaniyet, ilimle tanıyıp tanımış olmakla gördüğümüz sevgilinin cemalini artık her nereye yönelirsek yönelelim suretin siretini esmanın müsemmasını eşyanın hakikatini varlığın varidatını muhatap almaktır. Bilinmek isteyen ve bu bilinmeklik için her eşyada her tecelliyle kendisini muhabbet eden rabbin muhatabı olmaktır. Hal denilen, bildirilenin uygulanarak tecellisine ermiş olmak gerçekleşmeden irfaniyetin oluşmamasıdır. Halin irfaniyet kapısı olması, hal kapısından girilmeden irfaniyet bahçesine geçilemeyeceğindedir. Hal kapısı alçaktır, geçmek için toprakla aynı seviyede olmak gerekir. Niyazi sultanın;

*Alçaktan alçak yürüye toprak içinde çürüye
Aşk ateşinde eriye altın gibi sızmak gerek*

dizeleri ve devamında,

*Dervişlerin en alçağı buğday içinde burçağı
Bu Mısri gibi balçığı her bir ayak basmak gerek*

dizeleri irfanîyete ulaşabilmek için hal ehli olmak adına yapılması gerekenlerin ifadesidir. Cümle fiillerin failinin Allah oluşunun bildirilmiş olması neticesinde, nefsimize ne kadar zor gelirse gelsin her tecelliye eyvallah deyip sabır gösterişimiz ile hale bürünmüş olmanın neticesinde, fiilimizin faili olarak, sıfatımızın mevsufu, vücudumuzun da mevcudu olarak Rabbe arif olmuş olmak olan irfanîyet bahçesine girebiliriz. Fiilin failinin Allah olduğunu bilmek lakin bize isabet eden ve bizden tecelliye gelen fiilleri nefsanîyet ile tevhit etmek, fiilde fail olarak Rabbe arif olmak değildir. Şimdi, bu ifadenin görülebilmesi için şöyle bir misal verebiliriz; biz, geçimimizi sağlayabilmek adına bir işte çalışıp yaptığımız hizmetin karşılığı olarak maaş almamız gerektiğinin farkına vardık ve bu fark edişin neticesinde bir iş yerine iş başvurusu yapmamızın gerektiğinin kanaatini oluşturduk. Kendisi bir iş yerinde çalışan bir zat, bize yardımcı olmak adına kendi çalıştığı iş yerinde eleman açığı olduğunu, işçi alınacağını çalıştığı iş yerine gelip başvuru yapmamız gerektiğini bildirdi. Biz ertesi sabah iş yerine gidip gerekli formları doldurup iş başvurusu yaptık. Başvurumuz kabul edilip bize yarın sabah erken saatte gelip çalışmaya başlamamız gerektiği bildirildi.

Şimdi, kendi çalıştığı iş yerine eleman alınacağını, kendisinin bize referans olacağını, iş yerine gelip başvuru yapılması gerektiğini söyleyen zat, bize, bilme boyutunu aktarmış oldu, artık biliyoruz. İş başvurmamızın kabul edilmesi, belirtilen saatte işe gidip bizden istenilen hizmetin yerine getirilmesi ve bunun düzenli olarak aksatılmadan devam etmesi gerekliliği hal boyutudur. Aksatılmadan sabırla elimizden gelenin en iyisini yerine getirerek yaptığımız hizmetin neticesinde aldığımız maaş ile ihtiyaçlarımızı giderebiliyor, yaşantımızı düzenli bir şekilde devam ettirebiliyor oluşumuz, irfanîyet boyutudur.

Bize bildirilen, “Yarın sabah erkenden gel çalışmaya başla” sözünden sonra eve dönelim ve düşünmeye başlayalım. “Ben geç saatlerde yatıp geç saatlerde kalkmaya alışkın bir adamım, sabah erkenden kalkmak bana zor geliyor. Birisinin buyruğu altına girmemişim, canım ne zaman, nerede, ne yapmak isterse onu yapmışım, kural ve kaidelere girmek zor geliyor.” Bu düşüncelerin neticesinde çok zor ben bu işi yapamam deyip ertesi gün kalkıp işe gitmediğimiz için o iş yerinde düzenli bir şekilde kurallara göre çalışmadığım için hiçbir zaman kendi geçimini rahatlıkla sağlayan, ihtiyaçlarını sıkıntıya düşmeden karşılayan, rahat yaşayan birisi olamayacağım, yarı aç yarı tok etrafımdaki insanları sıkıntıya düşüren birisi olarak yaşamaya devam edeceğim. Bir gün, bana zor geleni kabullenip bu zorluğu, sabırla ve azimle sever hale gelerek kolaylaştırmış olan, her ay sonu düzenli olarak maaş aldığı için rahat yaşayan birisi bu hale nasıl ulaştığını anlatırken, falanca iş yerine yaptığı başvuru neticesinde çalışmaya başlayarak ulaştığını söyleyince, “Biliyorum ben orasını, benim de başvurumu kabul etmişlerdi” diyen kal ehillerinden oluruz.

Dembir:

Derviş kimdir, kim değildir efendim?

Özkan Günal:

Şimdi derviş, hakikat meydanına tabi olduktan sonra telkin edilen zikrullahı hizmet ile gösterilen erkân üzerine, feragat-ı nefis olandır. Kişinin bilgisine âlim, haline derviş denilir demiştik.

Derviş ibaresinin görülür hale gelebilmesi için o esmanın içerisinde bulunması gerekenleri anlamış olmak gerekir. Ne bulunması gerekiyor neler bulunmaması gerekiyor. Bunu şöyle düşünebiliriz, üzerinde un yazan çuvalın içinin çöple dolu olduğunu var sayalım. Üzerinde un yazıyor diye evimizde mi tutarız, içi çöp dolu olduğu için uygun olan yere çöpe mi atarız? O çuvalı hanemizde barındırmak için içerisinde üzerinde yazan olmalıdır. Şimdi,

- **Derviş, sahiplenmeyi bırakandır**

Sahiplenmeyi bırakabilmek için neyi sahiplendiğimizi ve nasıl bırakılabileceğini anlamamız gerekir. Sahiplendiğimiz, evimiz, arabamız, eşimiz, çocuklarımız, paramız, malımız mülkümüz olmasının yanında aslı itibarıyla tüm bunları sahiplenmemizin asıl nedeni olan varlığımızdır. Bizler, varlık dediğimiz, kendisi tecelli olanı sahiplendiğimiz için varlığın esasını tecelli edenin kendisi zannederiz.

Allah, bilinmeklik muradı neticesiyle bilinmek isteğine meyl ederek kendisine ait sıfatlara esma ve suret giydirek o sıfatlar ile şahadet âleminde zahir olmuştur. Bu zahirlik beraberinde, bilecek olma özelliğini de getirmiştir.

İnsan iki yönlü bir varlıktır. Bu iki yönden birisi bilinecek olma yönü diğeri bilecek olma yönüdür. Bu sebeple insan, bilinecek olan zahirliğinden Rabbinin zahir olduğu idrakine varıp, ki bu idrak batınındaki bilecek olma yönüdür, Rabbine arif olmalı. Şimdi, Cenabı Resulullah efendimizin Rabbinin adıyla kendisinde Rabbinin okuyarak bu okuduklarını tevhit olarak bizlere bildirmiş olduğunu anlamalıyız. Bizlerin sahiplendiğimiz varlığımız, kendisinden Rabbe arif olunacak olandır. Bu sahiplenmenin terki ise onu var görmemizin sebebi olanlar ile kendimizi değil Rabbi var görmektir. Nasıl mı? Yaptığımız işlerde, sıfatlarımızda ve vücudumuzda mülkü, mülkün sahibine teslim edersek sahiplenmeyi bırakıp emanete zulmedenlerden olmaktan kurtulmuş oluruz.

- **Derviş, taşı toprak yapandır**

Taş ibaresiyle işaret edilen, bizim nefsi emmaremizi seviyor olmamız neticesinde oluşan egomuzun kalbimizi katılaştırmasıdır. Allaha mekân olan kalbin kendi ellerimizle yaptığımız putlarla dolmuş olmasıdır. Bu âlemden nefsimizden yana her şeyi seviyor bir tek Allah'ı sevmiyor oluşumuzdur.

İlahi aşktan mahrum kalan kalp katılaştır.

Şimdi, taşı toprağa çevirmek için yapılması gereken zahiriyle de batınıyla da aynı işlemdir. Zahirde taşın etrafına odunları dizerseniz ve odunları ateşe verip ateşi de hava ile desteklerseniz taş ateşin içinde yanarak kavrulur ve taşlığından erir işte erimiş olan bu taş toprak denir. Taşı toprağa çevirmenin yolu ateşle yakmaktır.

Şimdi, taşlaşmış kalbi toprağa çevirip gönül haline getirmenin yolu da batınımda mevcut olan ilahi aşkı zikrullah ile uyandırıp zahir kılmaktır. İlahi aşk, zikrullah ile zahir olduğunda kalp hanesinde Allah'tan gayrı var olan tüm putları yakar helak eder, kalbi Allah'a layık hale getirmek için paklar, kalbin buzlarını eritir. Nasıl ki buz eridiğinde aslı olan suya dönüşüyor ise kalp de ilahi aşk ile aslı olana dönecek, artık kendisine gönül denilecektir. Anlıyoruz ki derviş, batını zahir etmek için zahirini fena kılandır.

- **Derviş, içi dolu başaktır**

İçi dolu başaklar, doldukça toprağa bakarlar. Bunun sebebi başağın varidatı olan toprağa aşkıdır. Başağın içindeki doluluk, bu aşktır. Bu sebeptendir ki başağın içi ne kadar doluysa toprağa yakınlığı o kadar çok olur. Yani aşkı ne kadar çoksa maşukla arasındaki mesafeler o kadar azalır. Dervişlik tıpkı içi dolu başak gibi aşk dolmaktır. Yunus emre hazretlerinin,

*Aşkın aldı benden beni bana seni gerek seni,
Ben yanarım dünü günü bana seni gerek seni*

dizleriyle ifade ettiği gibi dervişlik aşkın benliğimizi alıp kendisiyle doldurmuş olmasıdır. Bu sebeple Niyazi sultan, Aşkın kime yar olur diyerek dervişliğe talip olanın aşkı yar ve yoldaş edinmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Ey gönül gel gayrıdan geç aşka eyle iktida beyanı bunun ispatıdır.

- **Derviş, karanlığını aydınlatandır**

Karanlık, talibin kendi aslına gafil oluşu olan ve aklın körlüğünü anlatmak için kullanılan ifadedir. Karanlığı aydınlatmanın yolu ateş yakmaktır ve aydınlanmak isteyen kendisinden gayrı yakacağı bir şey bulunmamaktadır. İçinde bulunduğun karanlık aydınlansın ve o aydınlıkta aslımı göreyim istiyor isen kendini yakmalısın.

İşte asıl denilen, yanmanın sonucunda geriye kalandır.

Az önceki taşı toprağa çevirme örneğinde yakmak için kullanılan odunlar, bizim sahiplendiklerimiz olup sahiplendiğimizi yakmadan ayamayız. Bir gün cenabı Allah Musa As'a "Elindeki nedir ya Musa?" diye sorduğunda, "Asa ya rabbi" diyerek cevap verir. "Peki, ne yaparsın onunla?" " Koyunlarıma yüksek dallardan yaprak düşürmek için kullanırım, karanlıkta yolumu bulmak için kullanırım, yorulduğumda dayanırım" diye cevap verdiğinde Cenabı Allah, "Senin benden başka dayanağın mı var? At onu elinden göstereyim sana neye dayandığını" dediğinde Musa asasını yere atar.

Asa o anda yedi başlı ejderhaya dönüşür ve Musa'yı katletmek için hamle yapar. Musa As ejderhayla mücadele etmeye başlar. Kestiği her başın yerine iki tane çıktığını gördüğünde aman diler. Cenabı Allah ateşi uyandırıp kestiği başları ateşin içinde atmasını söyler. Musa As ateşi uyandırıp kestiği başları ateşin içinde yakmaya başladığında artık yerine yenilerinin gelmediğini görür ve böylece her kestiği başı ateşin içine atarak ejderhaya galip gelir. İşte karanlığımızı aydınlatarak aymak ve ejderha olan nefsanियetimizden arınmak istiyorsak karanlığımızın sebebi olan kendimiz dediğimiz egolarımızı, aşk ateşiyle yakmamız gerekir.

- **Derviş, hamdı Allaha olandır**

Hamd tecelli eden anlamındadır ve tecelli sıfatların görülür halde aldığı isim olan fiillerdir. Fatiha suresinin ikinci ayetinde Elhamdülillahi Rabbil Âlemin derken Hamd Âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur demiş oluyoruz. Yani, görülen görülmeyen, bilinen bilinmeyen, işitilen işitilmeyen cümle işlerin sahibi Allah'tır diyoruz. Bu sebeple Allah'ın kendisini muhabbet edişi olan cümle işlerde Allah'ı işitmek, o işlere Allah'ın işi nazarıyla bakıp her oluşumda Allah'ı görmektir.

Derviş, nefesine hoş gelen veya gelmeyen tecelliler anlayışından kendisini arındırdığı için kendisine isabet edenlerin cümlesini bir bilir, kahrın da hoş, lütfun da hoş beyanıyla dile gelir. Kendisinden vücutlanan cümle işlerde de Allah'ın rızasını gözetir. O cüzünü küle tabi kıldığı için kesret olan bu işlerde birliğe ermiştir.

Bir gün Mecnun, Leyla'nın evinde çalışan amelelerle birlikte vazifesini yerine getirirken yemek vakti geldiğinde Leyla ellerindeki kaplara sırayla yemek koymaktadır. Sıra Mecnun'a geldiğinde Mecnun'un kabına yemek koymak yerine elindeki kepçeyle kaba

öyle bir vurur ki kap mecnunun elinden fırlayıp gider. Yanındakiler Mecnun'a dönüp, "Seni sevmiş olsaydı herkesten çok yemek verirdi, oysa sana yemek vermek yerine elindeki tası da yere düşürdü" dediklerinde, Mecnun onlara cevaben şöyle der, "Bana size davrandığı gibi mi davranmasını bekliyorsunuz, bu şekilde hareket ederek sizinle aramdaki farkı göstermiş oldu" deyip akıl sahiplerinin içerledikleri olaya o sevinerek karşılık verdi. İşte, derviş odur ki yaşamın her alanında maksudu olan yar cemalini gördüğü ve muhatabı Hak olduğundan dolayı hamdı Allah'a olandır. Eğer işlerin cümlesini bir bilmeyip kendi değerlerimize göre yargılıyor, eza cefa olarak yorumluyor isek hamd dilimizde kalmıştır. Dervişlik, hamdı kalbiyle yaşamaktır. İbrahim As'ın kendisine yardıma gelen meleklerle söylemiş olduklarından hamdın nasıl Allah'a olduğunu açık ve net bir şekilde görmekteyiz. İbrahim As meleklerle, Nemrut'un kendisine ait varlığı mı var ki Allah'ın dilemediği bir şeyi yapabiliyor olacak, bu mümkün müdür? Tabi ki mümkün değildir o halde Nemrut'un şu an ki yaptıkları Allah'ın dileği ki yapabiliyor, o halde tüm bu işler benim kemalatım için lüzumlu demiştir. Kur'an'ı Kerimin Saffat suresi 96. Ayeti hamdın nasıl Allaha mahsus olduğunu, *Sizi ve yaptıklarınızı yaratan Allah'tır* diyerek anlatılmaktadır.

- **Derviş, kendisini tanıyandır**

Bizlerin kendimiz diye hitap ettiğimiz zahiriyle ve batınıyla bir bütün olan yaratılmışlıktır. Bizler, yüce yaratıcının iradesi dışında kendiliğinden oluşmuş varlıklar değiliz. Bu hakikat tüm evren için geçerlidir. Tek bir zerre dahi yoktur ki rabbın iradesi dışında kendiliğinden var olmuş olsun. Rab yüce Allah'ın yaratan olma özelliğinin esması olup Kur'an'ı Kerimin Araf suresi 172 ayetinde,

Hani Rabbın Âdemoğullarının sırtlarından zürriyetlerini izhâr etmişti de kendilerini kendilerine tanık tutarak ben, Rabbiniz değil miyim demişti; onlar da evet, tanıgız, Rabbimizsin demişlerdi. Bu da kıyâmet günü bizim bundan haberimiz yoktu dememeniz içindir.

denildiği gibi, Rab bizlere hitaben ben sizin rabbiniz değil miyim buyruğunda, yaratılmanın Rabbın yaratması olduğunu anlatmaktadır. İşte, Rabbın yaratması yaratılmış her zerrenin Rabbın iradesi olması, o iradenin, bilinmeklik muradı olmasından gelir.

Bunu şöyle örnekleyebiliriz, şu an okuduğunuz bu satırlar yazılmadan önce batınımızda mevcut idi. Biz bilinmeyi irade ettiğimiz için batınımızdan satır olarak çıktı. Nasıl ki bu satırlardan, satırı değil yazanı görüyorsanız, kendinizden de Rabbinizi görmelisiniz çünkü bizlerin kendimiz dediğimiz Rabbın zahirliğidir. Rab, kendisinden gayrı bir ikinci yaratmamıştır, yaratılmışlığa çıkmıştır. Avam ismiyle zikrettiğimiz bu hakikatlerden uzak, kendi bilişleriyle nefsanîyetlerini yaşayanlar, satırlardan satırı

Dervişlik, hamdı kalbinle yaşamandır.

görenler, okuduğu satırla o satırı yazanı ayrı zannedenlerdir. Derviş, kendi bilişlerinden kendisini kurtardığı için iki değil tevhit nazarıyla baktığından, satırdan yazanı görendir. İşte bu örnekten bakıldığında satır, dervişin kendisidir ve derviş kendisini tanıyarak Rabbini tanıyanlardandır. Mısri Niyazi sultanın,

*Hak ilmine bu âlem bir nüsha imiş ancak
Ol nüshada bu âdem bir nokta imiş ancak*

*Ol noktanın içinde gizli nice bin derya
Bu âlem o deryadan bir katre imiş ancak*

*Âdem demini her kim bulduysa odur âdem
Yoksa görünen suret bir gölge imiş ancak*

*Bu zevke yeler herkes bulmaz veli her nakes
Eren ana âdemde bir fırka imiş ancak*

*Kim ol deme buldu vasl oldu Niyazi ol
Naci denilen fırka bu zümre imiş ancak*

dizeleri dervişin dediğimizin ne olduğunu anlatmaktadır.

- **Derviş, sadece bildiği değişen değildir**

Buraya kadar anlattığımız dervişin ne olduğuydu. İşte bu hallerin oluşumu için dervişliğin içerisinde edep, erkân, zikir, saygı sevgi, samimiyet teslimiyet, eminlik ve ilim bulunur. Diğerlerini yok saymak sadece ilim ile meşgul olmak hal ehli olmak yerine bilgimizi arttırmak yönünde amellerde bulunmak bizi noksan yapar.

Bunu kendi vücudumuzla örnekleyebiliriz. Saydığımız her vasıf vücudumuzun bir organıdır. Nasıl ki kalp ve damarlar olmasa kanın bulunmasının bir hükmü kalmıyor ise sadece ilim boyutunda kalmanın da dervişlik açısından bir hükmü yoktur.

Mürşid-i kâmile tabi olup hakikat meydanına dâhil olmaktan murat, bilmediğimiz bilgilere sahip olmak ise şayet, o zaman amacımıza giden yolda kendimize engel çıkartmış oluruz. Çünkü Mürşid-i Kâmil, dervışı derviş yapan tüm vasıfların kendisine tabi olanda bulunmasını ister, bunu şart koşar, bu yönde hizmet eder. Özünü itibarıyla Mürşid-i Kâmil muhabbeti talibe değil telkin ettiği zikrullahı yapar. Bu sebeple dervişliğin sadece ilmi boyutunu amaç edinenler, umdukları gibi ilerleyemezler.

Mürşidi kâmilin nazarında makbul olan ne kadar çok bildiğimiz değil ne kadar amel ettiğimizdir. Eğer araç olan bilgi amacımız ise bilgiyi Mürşid-i Kâmil hizmetinde aramamak gerekir. Bilgiyi gayrılardan tahsil etmek bizi daha çok bilgi sahibi yapar. Derviş olmanın ameli ile bilgi sahibi olmanın ameli bir değildir. Yunus Emre Hz,

*İlim ilim bilmekdür ilim kendin bilmekdür
Sen kendini bilmezsin yâ nice okumakdur*

*Okumaktan ma'nî ne kişi Hakk'ı bilmekdür
Çün okudun bilmezsin hâ bir kuru emekdür*

*Okudum bildüm deme çok tâ'at kıldum deme
Eri Hak bilmez isen abes yere bilmekdür*

*Dört kitâbın ma'nîsi bellidir bir elifde
Sen elif dersin hoca ma'nîsi ne demekdür*

*Yunus Emre'dir hoca gerekse var bin hacca
Hepisinden iyice bir gönüle girmekdür*

diyerek bizlere bu hakikati beyan etmiştir.

- **Derviş, kendisini ispat eden değildir**

Tahsil edilen her bilgi bünyesinde ispat edilmeyi barındırdığı için beraberinde getirir. Sahiplenmiş olduğumuz emanet olan mülkün sahibine ait ve nasıl sahibi olduğu bilgisinin tahsili, mülkü sahibine teslim etmek içinse, bilgi bizi kendisiyle ziynetlemiş olur. Eğer biz, o bilgi ile mülkün sahibi biziz anlayışını oluşturursak o zaman bilgiye zulmetmiş oluruz. Şimdi, varlığın ne olduğunu nasıl gerçekleştiğini ve arkasındaki muradı tahsil edip kendimize vermiş olduğumuz müstakillğe tövbe etmek yerine o halde varlığın varidatı denilen benim diyerek nispetimizi perçinlersek Firavun denilen oluruz. Çünkü Firavun bir şahsın ismi değil bir özelliğin ismidir ki bu özellik, kendimizi ilah gördüğümüz özelliktir. Derviş, dili ile Lailaheillallah derken kalbi ile tasdik edendir. Dili ile Lailaheillallah deyip ilaha ait bilgiyle kendisini ispat ettiği için haliyle Lailaheillaene diyenlerden değildir. Ne kadar çok biliyorum, her konuda malumatım var, her konuya vakıfım niyetiyle bilgiyi nefsaniyeti için, kendisini zikrettirmek kendisini yüceltmek için kullanana derviş denmez.

- **Derviş, nefesine secde eden değildir**

Secde, zikretmek, sevmek, muhabbet etmek, kıblemizdekine hizmet etmek anlamları taşır. Secde edenin varlığı kiblesine ayna olduğu için secde edenden kiblesindeki görünür. Kişi neyi zikrediyor, neyi seviyor, neyi muhabbet edip neye hizmet ediyorsa kiblesinde o vardır, ona secde ediyordur. Mesela birisini düşünün ki sürekli anlattığı arabası olsun. Bulduğu her fırsatta onu yıkayarak, onu süsleyerek ona hizmet ediyor olsun ona bakanlar onda arabasını çok sevdiği için arabasını görüyor olsun. Şimdi bu adamın kiblesinde arabası var, arabasına secde ediyor dersek o kişi için gerçekleri beyan etmiş oluruz. Bu örneği işiyle, eşiyle çocuğuyla parasıyla çoğaltabilirsiniz. Sonuç hep aynı olacaktır. Hakikat meydanına tabi olmuş bir kişi nefsaniyetinden kaynaklanan eski sevdiklerini eski bildiklerini eski muhabbetini ve alışkanlıklarını, eski arkadaşlarını ve yaşam tarzını terk etmediyse, ona bakanlar onda hala süfliyata ait vasıfları görüyorsa onun bildiği değişmiş lakin kiblesi değişmediği için nefesine olan secdesi devam ediyordur. Secde varlığı aynasıdır, aynada kibledeki görünür.

- **Derviş, isimden ibaret değildir**

Dervişlik, tıpkı az önceki örnekteki gibi şahsa ait bir isim değil bir sıfatın ismidir. O sıfat ki içerisinde Cenabı Allah'ın peygamber efendimiz için buyurduğu ben seni âlemlere rahmet olarak gönderdim beyanındaki rahmeti barındırır. O sıfat ki peygamber efendimizin ben güzel ahlakı tamamlamaya geldim beyanındaki güzel ahlakı barındırır. O sıfat ki İslam'ın özü olan tevhidi barındırır. O sıfat ki Muhammedi yaşamın güzelliğini barındırır. Eğer ben dervişim diyende bu vasıflar yok ise o kişi içi boş bir isimden ibarettir. Gördüğü, mahlûkla aynı işittiği mahlûkla aynı ise henüz dervişliğin içini dolduramamıştır. Derviş, gördüğü Hak, işittiği Hak, zikrettiği Hak olandır. Gönüller sultanı efendim, “Ben dervişim demeyin, yolundayız deyin” diyerek dervişliğin ulaşılması gereken ulaşabilmek için azimle sabırla sadakatle yılmada pes etmeden ilerlenmesi gereken bir değer olduğunun belirtmiştir. Âşık Yunus Hz,

Ben dervişim diyene bir ün idesüm gelür
Tanyuban şimdiden varup yitesüm gelür
Sırât kıldan incedür kılıçdan keskincedür
Varup anun üstine evler yapasım gelür

*Altında gayyâ vardır içi nâr ile pürdür
Varup o gölgelikde biraz yatasum gelür*

*Ta'n eylemen hocalar hâtrınız hoş olsun
Varuban o Tamu'da biraz yanasum gelür*

*Andan Cennet'e varam cennet'de Hakk'ı görem
Hûri ile Gilmân'ı bir bir kuçasum gelür*

*Aşık Yunus bu sözi egri bügri söyleme
Seni sıgaya çeker bir Mollâ Kâsım gelür*

diyerek dervişliğin, Hakk'a varmak, Hakk'ın muhatabı olmak olduğunu anlatır.

- **Derviş, başıboş değildir**

Kur'an'ı Kerimin Ankebut suresi 2 ayetinde.

Siz inandık deyip başıboş bırakılacağınızı mı zannedersiniz

denilmektedir. Başıboş bırakılmamak başımıza jandarma koyulması demek değildir. Başıboş bırakılmamak telkin olunan zikrullah'a hizmet edilmesinin, eski alışkanlıkların terk edilmesinin, meydandaki âşıklerle görüşülmesi gerekliliğinin, yaşantımızın erkâna göre değişmesi gerektiğinin bizden isteniyor oluşudur. Az önce amacımız ilim tahsili ise meydanda olmaya gerek yok yanlış yerdeyiz demiştik. İşte, ilim tahsili için kendi bildiğine hizmet edenler başıboşurlar çünkü onlardan tahsil ettikleri ilmin ispatı istenmez. Bir meydana dâhil olmak maneviyatı oluşturmak içindir ve biz maneviyatı oluşturmak için meydanda isek o zaman o maneviyatın sahibinin bildirdiğinin ispatını talep etmesi ve kendisinin bildirdiğinin ispatı oluşuyla başımız doludur.

Şimdi, bu anlatımlar konun özü için olmazsa olmazlardır. Olurları gerçekleştirdiğimizde ancak konunun özünü kendimizde tecelli eder hale getirebiliriz. Öz, odur ki baş ile kast edilen idrak, idrak ile kast edilen kalptir. Başın boş olması kalbin boş olmasıdır. Tahsil ettiğimiz ilmin tanıttığı Mevla'nın sevgisi kalbimizde oluşmadıysa kalpte gayrılara olan sevgiler mevcutsa batınımızda mevcut olan ilahi sevgi kalbimizde zuhura gelmediyse, bildiğimiz ayrı sevdiğimiz ayrı olduğu için başımız boş olur. İnsanın bildiği her ne olursa olsun gördüğü kalbindeki olduğundan dolayı bildiğimiz ayrı gördüğümüz ayrı olur. Kelimemiz vardır ama şahadetimiz yoktur. İşte, bildiğimizin şahadeti olmayışıdır başıboşluk. Derviş, bildiğinin tecellisine ulaşandır, bu sebeple başıboş değildir, başı hep doludur. Cenabı Allah, Araf suresi 179 ayetinde,

Ve ant olsun ki; cehennemî, insanların ve cinlerin çoğuna hazırladık. Onların kalpleri vardır, onunla idrak etmezler. Onların gözleri vardır, onunla görmezler. Onların kulakları vardır, onunla işitmezler. Onlar hayvanlar gibidir. Hatta daha çok dalâlettedirler. İşte onlar, onlar gâfillerdir.

diyerek, başıboşluğun ne olduğunu anlatmaktadır. Niyazi sultan,

***Bir göz ki anın olmaya ibret nazarında
Ol düşmenidir sahibinin baş üzerinde***

***Kulak ki öğüt almaya her dinlediğinden
Akıt ana kurşunu sen deliğinden***

dizeleriyle dervişim deyip de başıboş olanlara içinde buldukları hali göstermektedir. Derviş, Allah'ı gayip bilen değildir.

HIRKA-İ RESUL

Hırka-i Edeptir... Ahlak-ı Muhammedi'dir.

“Ben melamet hırkasını kendim geydim eynime”

diyor Nesimi Hazretleri. Giydiği hırkayı, burada bir mana elbisesi olarak ifade ediyor. Giyilen melamet hırkası da giyeni benlik ve senlik'le bulunmaktan geçirip Hakça ve Hak'la bulundurur. Bu giyiniş gönüllülük gerektirir. Müşidi'nden emin kılar; giyeni giydirene benzetir.

Hırka için, derviş giysisidir denir. Peki dervişlik yalnızca hırka veyahut da üzerimize giydiğimiz temsili kıyafetlerle kazanılacak bir meziyet midir acaba? Bunu gerçekten iyi düşünmek gerekiyor. Şekil manaya yol olmadıkça kuru bir iddiadan öteye geçebilir mi hiç? Lafıyla oyalanıp, şekilde takılıp kaldığımız müddetçe eşeğe altın semer vursak da onun eşekliğinin değişmeyeceği gibi bizim halimiz de buna benzer sonra.

Peki nedir dervişlik hırkasını giyinmek?

Melamet hırkasını giyinmektir ki amaç gönüle giydirebilmektir, aşka bürünebilmektir. Efendimiz'in güzel ahlakını giyiniş, edebine bürünüp Allah'ın imamlığında namaz kılabilmektir. Her daim İlahi huzurda bulunup nefsi ilah edinmekten geçip nefsi ruh edinebilmektir. Bildirilenle, yine bildirene; Yar'ın güzel Cemaline ulaşabilmektir. Giyiniş bu hırkayı bir daha ne pahasına olursa olsun üzerimizden bir ömür çıkarmamaktır.

Resulullah Efendimiz'in miraca çıkarken üzerinde bulunduğu ve vasiyeti üzerine Hz. İmam Ali Efendimiz ve diğer halifeler tarafından Veysel Karani Hz.'ne verdiği emanet gibi, Efendi Babam'ın bildirdiği her meratip ve makam, yaptığı her muhabbet de bize verilmiş bir emanet değil midir zaten? Fiillerimizin, sıfatlarımızın ve vücutlarımızın sadece birer emanet olduğunu anlayabilmek, kiracı olarak girdiğimiz evde ev sahibiymiş gibi hak iddia etmemek. İşte her daim bu idrakta bulunabilmek, bu mana elbisesini; yani yokluk elbisesini üzerimizden hiç çıkarmamaktır.

Himmet etti de, giydirildi. Layıkıyla taşıyanlardan olabilmek niyazıyla.. Hu...

*Geydim hırkayı, Hakk'ın yolunda
Sildim aynayı, Hakk'ın yolunda
Müstakim oldum, nefsimi bildim
Dost ile Dostum, Hakk'ın yolunda*

*Namaza durdum, Kabe'yi buldum
Bilmezem n'oldum, Hakk'ın yolunda
Namazdır mi'rac, mümin'e Sertac
Nasip oldu hac, Hakk'ın yolunda*

*Nureddin Pirim, Fahreddin Şeyhim
Aşk-ı azizim, Hakk'ın yolunda
Muhibbi oldu, Allah'ı buldu
Bulan O oldu, Hakk'ın yolunda*

Nihan ATEŞ

Salikin mürşidine hizmeti şahane gerek.

Bizler salik olarak mürşidi kamilin yani bizzat Hakk'ın telkiniyle tevhid seyr-ü sülük görmeye başlamış talipleriz. Seyr-ü sülük görmeye başlayan talpler olarak yeni doğmuş bebek gibiyizdir. Bu doğumla birlikte Mürşid-i Kami'limizin telkin ettiği zikre hizmet etmeye yani ilk hizmeti Mürşid-i Kamil'imizden görmeye başlarız.

Bizi mana alemine doğuran, lütfedip bizi bize bildiren ve her an bizimle ilgilenen Mürşid-i Kamil'imizden, onun ahlakıyla ahlaklanmayı, onun hali ile hallenmeyi talep ederiz bu yüzden de bizlerde onun aşıkları olarak zahir batın hizmet etme gayretinde olmalıyız.

Zahir olarak yaptığımız hizmetler bizim bildirilen zikre hizmet edip etmediğimizi de gösterir. Eğer bizler zikrimize hizmet etmiyor isek zahirde de hizmetiz yok demektir. Onun içindir ki bizler zikrimizi ne kadar çok yaparsak Mürşidimiz aracılığı ile Hakk'a bağlılığımız ve hizmetimiz o kadar artar.

Yaptığımız hizmetlerde samimi olmalıyız. Hizmeti karşılık beklenmeden yapmalıyız. Gönülden, aşkla ve şevkle hizmet etmeye gayret etmeliyiz. Yapılan hizmetin Hak'ka olduğunu unutmamalıyız. Yaptığımız hizmette kendini görmemeliyiz. Kendiliksiz yaptığımız hizmet, nefsimizi terbiye eder. Aksi halde, yaptığımız hizmetler Mürşidimizle aramızda perde oluşturur.

Mürşidimizin bildirdiğini anlayıp yaşantımızda uygularsak işte o zaman Mürşidimize hizmetimiz şahane olur. Bu yoldaki gayretimiz ve hizmetiz mürşidimizin bize olan himmetini artırır. Hu..

*Salikin mürşidine hizmeti şahane gerek
Eşiğine koya başın diye şaha ne gerek*

*Geçe dünya ile ukbayı dahi etmeye ar
Bu yolun mühnetine ol kati merdane gerek*

*Na-murad olmağa talip ola kim menzil ala
Dahi halk içre adı akıl ü divane gerek*

*Dahi Musa gibi Hızr'a gemisin deldire ol
Eski divarı yıkıp hem katl-i oğlana gerek*

*Gemi sağ olsa anı gasb eder emmare-i nefis
Yeni divara beğim eskisi virane gerek*

*Eğer öldürmese oğlanı sonu fasık olurdu
Bu bağın bülbülü aşk oduna pervane gerek*

*Bu yola kim ki Niyazi gire kurban ede can
Iyd-ı ekberdir ana vuslat-ı canane gerek*

Erdem EROL

TALİP İSEN ÂŞKA

Asırlardır hayranlık uyandıran sınırsız bir gayret ve sabır, güçlü bir inancın somut örneğidir Ferhat'ın Şirin'ine olan aşkıdan koca dağı delmesi. Bir taş, bir tepe ya da bir duvar değil... Koca bir dağdı Ferhat'ın elinde ufalanan. "Ufalanan" diyorum, çünkü Ferhat o ilk balyozu indirip de dağdan bir parça taş koptuğu zaman "Dayan Ferhat, çoğu gitti azı kaldı!" dediğinde, paramparça olmuştu bile dağ. Peki, neydi bir aşk hikâyesini efsane yapan? Neden her aşk hikâyesi efsane olamıyordu? Tarih sahnesinden silinip giden onca yaşanmışlık varken, ne olmuştu da Ferhat ve Şirin zaman kavramını aşmış ve dünya durdukça, devran döndükçe de bize gerçek aşkı ispat etmeye ve yolumuza ışık tutmaya devam edecek? Diğer aşk ve sevda hikâyelerinden farkı neydi bu hikâyenin? Ferhatleyin âşık olmak nasıl bir haldi?

Bir kere Ferhat Şirin'i SEVMİŞTİ. Hem de öyle böyle bir sevmek değil... Ferhat Şirin'i öyle bir sevmiştir ki, Şirin şöyle olduğu için, ya da böyle olduğu için değil veyahut "O da beni sevsin" beklentisi içinde olduğundan değil, Ferhat Şirin'i içinden geldiği için sevdi, içinden Şirin'i sevmekten başka bir şey gelmediği için sevdi. Ferhat bir sevdi, birini sevdi, bir daha gayrısını sevmeyi. İçindeki sevmeye duygusu Şirin'e akıyordu oluk oluk. Kim set çekebilirdi ki önüne! Değil koca dağ, cümle cihan çıksa önüne, yine de aşır varırdı Şirin'ine ve biz yine O'nu anlatıyor olurduk. Ferhat olabilene engel mi dayanır! Çünkü Ferhat'ın şiddetli bir kavuşma arzusu vardı. Belki de Şirin'i daha başka sevenler de olmuştu ve belki de Şirin'in babası aynı dağı delme şartını onlara da koymuştu. Bu bilinmez, ama bilebileceğimiz bir şey var ki o da, eğer böyle bir şey olduysa, onlar Şirin'i gerçekten sevmemiş ve O'na kavuşmayı gerçekten istememişler. Ancak ve yalnız Ferhat'ı tutulmuş Şirin'ine gönlünün orta yerinden. Nereden mi anladım? Eğer aksi olsaydı, biz bugün Ferhat yerine onları konuşuyor olurduk. Ortada görünen bir gerçek var; delinmiş bir dağ, saraya ulaştırılan su ve yanık bir gönül. Bir tarafta "Şirin'i seviyor ve O'na kavuşmak istiyorsan aş da gel!" nidası, diğer tarafta "Sevdim ve istiyorum" deyip, sözünün haline bürünen ve feragatle talip olduğuna insanüstü bir gayret göstererek hizmet eden Ferhat. "Feragat" ve "hal", samimi bir talebin neticesinde kendiliğinden ortaya çıkan sacayağının iki olmazsa olmazıdır. Bir şeyi yapmayı ya da elde etmeyi talep ederiz, talip olduğumuz haline bürünürüz yani talebimize ulaşmak yönünde hal sergileriz ve talip olduğumuzla aramızda olan herkesi, herşeyi her engeli aşarız. Bize, isteğimize ulaşmak için yapılması gerekenlerin hiçbirisi, istisnasız hiçbirisi zor gelmez. Aksine zevk verir hale gelir. Bunun en güzel misallerinden birisidir Ferhat. Gönüller Sultanı Halil İbrahim Bâki Hz,

"Ferhat dağı boş zamanlarında delmedi."

buyurmuştur. Ferhat gece gündüz demeden, kendisiyle alakalı her şeyi ikinci plana atıp, önceliğini, Şirin'e kavuşmak için gerekli olan dağı delmek yaparak maksuduna ulaşabilirdi. Şimdi uykum var sonra

delmeye devam ederim, bu gün canım hiç dağ delmek istemiyor, bayağı bir deldim ben bu dağı yeter bu kadar, Şirin'i seviyorum ben, dağı delmekle ne alakası var, ne gerek var buna deyip miskinliğe düşüp, aklımı ve zannımı devreye soksaydı, kendi istek ve arzularını ön plana alıp gerekli hassasiyeti ve özveriye göstermemiş olsaydı Şirin'e rüyasında bile kavuşamazdı. Bizim hikâyemiz de bir taleple başladı. "Yâre niyetlendik, Halil'e geldik" buyuruyor Efendim. Hakikat meydanında bulunmaya gayret eden talipler olarak yegâne gayemiz YAR'dır bizim.

Yar'ın gönlüne girmek, Yar'ın rızasını kazanmak, Yar'a benzemek... Cennetimiz Yar ile olmak, cehennemimiz Yar'dan gayrı kalmak... Yarın gülüşü baharımızdır, kışımız O'nun mahzun olması... Annemiz Yar, babamız Yar, dostumuz Yar, sevgilimiz Yar'dır bizim. Şimdi bu niyetimizde gerçekten samimiyssek, bu talep bizim gerçek talebimizse o zaman Şirin'imize varacağız demektir. Biz yeter ki Ferhat olabilelim ve Ferhatleyin sevebilelim. Misal, yemeden içmeden kesilen, dertli dertli düşünen, olur olmadık yerde kendi kendine gülümseyen, ufacık bir şeye gözlerinden boncuk boncuk yaş döken, zaman ve mekân tutmaksızın yüksek sesle şarkı söyleyen, gururu ve enaniyeti kalmayıp akla ve mantığa ters düşen tavır ve davranışlarda bulunup, bir cemal görebilmek uğruna saatlerce tek noktaya bakıp kalabilen, keskin soğukta yağmurda sırlıklam olabilen, geceleri gözüne bir damla uyku girmeyen birine "Nedir bu hal, Âşık mısın yoksa?" derler. Demek ki aşkın, aşığın bir hali var. Zahir neyse batın da odur. Bir erkeğin bir kadına duyduğu mecazi aşk bile kişiyi bu hale getirebiliyorsa, insanın Rabbisine duyduğu en yüce duygu olan ilahi aşkın hali nasıl olmalıdır acaba? Gönüller Sultanı Halil İbrahim Baki Hazretleri işte bu hali, Ferhatlığı, sevdalığı bize şu nefesiyle en güzel şekilde beyan etmektedir;

*Dertli gönül bugün Ferhat oldu
Şirin için dağı delmeye gidiyor
Mah cemalin semine ermek için
Pınarı saraya getirmeye gidiyor*

*Çekti besmeleyi vurdu kazmayı
Dağ yerinden oynadı gümbür gümbür
Kararlıdır çözmeye muammayı
Ya Allah Ya Muhammed Ya Ali diyerek*

*Gönlündeki güzele söz geçirmez
Herkes zehir tasını içemez
Şirin'i uğruna dağları delemes
Ya Allah Ya Muhammed Ya Ali diyerek*

*Musa turda cemalin istedi
Bilmez ki cemali kendisindeydi
Cümle dervişan bunu bilseydi
Ya Allah Ya Muhammed Ya Ali diyerek*

*Muhammed miraçta kimi gördü?
Döndüğünde Mürteza'yı övdü
Men reani fakat rean Hakk'ı bildi
Ya Allah Ya Muhammed Ya Ali diyerek*

*İbrahim girdi ateşe yakmadı
Haktan gayrısına hiç bakmadı
Araya hiç kimseyi sokmadı
Ya Allah Ya Muhammed Ya Ali diyerek*

*Kerbela şah Hüseyin için ağladı
Durup divanına el bağıladı
Asırlardır dervişan bu sırra çağıladı
Ya Allah Ya Muhammed Ya Ali diyerek*

*Ne acep sırdır bu cihan
Halden hale giriyor her an
HALİL gafil olma hemen yan
Ya Allah Ya Muhammed Ya Ali diyerek*

Rabbim âşıklık ve dervişlik yolundaki gayretimizi daim ve ziyade eylesin. Hu...

Funda Can

MAKALE

NEFİS

Eûzubillâhimineşşeytânirraciyım
Bismillâhirrahmânirrahim

Ant olsun, Mûsâ'ya Kitabı verdik. Ondan sonra peygamberler gönderdik. Meryem oğlu İsa'ya mucizeler verdik. Onu Ruhü'l-Kudüs ile destekledik. Size herhangi bir peygamber, nefsinizin hoşuna gitmeyen bir şey getirdikçe, kibirlenip bir kısmını yalanlayıp bir kısmını da öldürmediniz mi? (Bakara 2) Karşılığında nefislerini sattıkları şeyi kıskançlıkları sebebiyle Allah'ın, kullarından dilediğine lütfuyla indirdiği vahyi inkâr etmeleri ne kötüdür! Bu yüzden gazap üstüne gazaba uğradılar. İnkâr edenlere alçaltıcı bir azap vardır. (Bakara 90)

Mûsâ, kavmine dedi ki: “Ey kavmim! Sizler, buzağıyı ilâh edinmekle kendinize yazık ettiniz. Gelin yaratıcınıza tövbe edin de nefislerinizi öldürün. Bu, Yaratıcımız katında sizin için daha iyidir. Böylece Allah da onların tövbesini kabul etti. Çünkü O, tövbeleri çok kabul edendir, çok merhametlidir.” (Bakara 54)

Kitap ehlinden bir grup sizi saptırabilmeyi çok arzu etti. Oysa sadece kendilerini saptırıyorlar, fakat farkına varmıyorlar. (Ali İmran 69) Onların bu dünya hayatında harcadıkları malların durumu, kendilerine zulmeden bir topluluğun ekinlerini vurup mahveden kavurucu ve soğuk bir rüzgârın durumu gibidir. Allah, onlara zulmetmedi. Fakat onlar kendi kendilerine zulmediyorlar. (Ali İmran 117) Onlar, Allah'ın kalplerindekini bildiği kimselerdir. Öyleyse onlara aldırma. Onlara öğüt ver ve onlara, kendileri hakkında etkili ve güzel söz söyle. (Nisa 63)

Biz her peygamberi sırf, Allah'ın izni ile itaat edilmek üzere gönderdik. Eğer onlar kendilerine zulmettikleri zaman sana gelseler de Allah'tan günahlarının bağışlanmasını dileseler ve Peygamber de onlara bağışlama dileseydi, elbette Allah'ı tövbeleri çok kabul edici ve çok merhametli bulacaklardı. (Nisa 64) Oysa, onlardan birçoğunun inkâr edenleri dost edindiklerini görürsün. Ant olsun ki kendileri için önceden gönderdikleri şey; Allah'ın onlara gazap etmesi ne kötüdür! Onlar azap içinde ebedî kalıcıdırlar. (Maide 80)

Ey iman edenler! Siz kendinizi düzeltin. Siz doğru yolda olursanız, yoldan sapan kimse size zarar veremez. Hepinizin dönüşü Allah'adır. O zaman Allah, size yaptıklarınızı haber verecektir. (Maide 105)

De ki : Semalarda ve yeryüzünde olan şeyler kimin? Hepsi Allah'ındır! Allah kendi üzerine rahmeti yazdı. Hakkında şüphe olmayan kıyamet gününde, sizleri mutlaka toplayacak. O kimseler ki; nefislerini

hüsrana düşürdüler, onlar mümin değildirler. (Enam 12) Kendilerinin dinini bir oyun ve bir eğlence edinenleri bırak. Ve onları dünya hayatı aldattı. Ve de kazandıklarından dolayı nefsin helâk olacağını, onunla hatırlat. Onun için Allah'tan başka bir dost ve bir şefaathçi yoktur. O, bütün fidyeleri verse de ondan alınmaz. İşte onlar kazandıklarından dolayı helâk olmuş kimselerdir. İnkâr etmiş oldukları şeylerden dolayı, onlar için kaynar sudan bir içecek ve elim bir azap vardır. (Enam 70)

De ki: O her şeyin Rabbi iken, Allah'tan başka Rab mi isteyeyim? Bütün nefisler, kendisine ait olandan başkasını kazanmaz. Ve bir günahkâr, başkasının günahını taşımaz. Sonra dönüşünüz Rabbinizedir. O zaman, hakkında ihtilâfa düştüğünüz şeyleri size haber verecek. (Enam 164)

Onlardan öncekilerin; Nuh, Ad ve Semud kavimlerinin ve İbrahim kavminin, Medyen halkının ve altüst olan şehirlerin haberi gelmedi mi? Onlara resulleri, açık deliller getirdi. Öyleyse Allah, onlara zulmetmedi. Ve lâkin onlar, kendi nefislerine zulmettiler. (Tevbe 70)

Dediler ki: Rabbimiz! Biz kendimize zulüm ettik. Eğer bizi bağışlamaz ve bize acımazsan mutlaka ziyan edenlerden oluruz. (Araf 23) Şüphesiz Allah, insanlara hiçbir şekilde zulmetmez; fakat insanlar kendilerine zulmederler. (Yunus 44) Biz onlara zulmetmedik. Fakat onlar kendilerine zulmettiler. Rabbinin azap emri gelince, Allah'ı bırakıp da taptıkları ilâhları kendilerine hiçbir fayda sağlamadı. İlâhları onların sadece ziyanlarını artırdı. (Hud 101)

Yoksa bizim dışımızda onları koruyacak ilâhları mı var? O ilâh edindikleri nesnelere kendilerine bile yardım edemezler. Zaten onlar bizden de yardım görmezler. (Enbiya 43) Allah'ı bırakıp hiçbir şey yaratmayan ve zaten kendileri yaratılmış olan, üstelik kendilerine fayda ve zararları dokunmayan, öldürmeye, yaşatmaya ve ölüleri diriltip kabirden çıkarmaya güçleri yetmeyen ilâhlar edindiler. (Furkan 3)

İnkâr edenlere mutlaka nida edilir: Muhakkak ki Allah'ın gazabı, sizin nefislerinize olan gazabınızdan daha büyüktür. İmana davet edildiğiniz zaman siz inkâr ediyordunuz. (Mümin 10)

Her nefis, ölümü tadıcıdır ve lâkin amellerinizin karşılığı kıyamet günü ödenir. O vakit kim ateşten uzaklaştırılır ve cennete sokulursa o takdirde o kurtulmuştur. Ve dünya hayatı, aldatıcı metadan başka bir şey değildir. (Ali İmran 185) Ve onlar, bir kötülük yaptıkları veya nefislerine zulmettikleri zaman Allah'ı zikrederler, hemen günahları için mağfiret dilerler. Ve Allah'tan başka kim günahları mağfiret eder. Ve onlar, yaptıkları hatalarda, bilerek ısrar etmezler. (Ali İmran 135)

İnsanlardan öylesi de vardır ki, Allah'ın rızasını kazanmak için kendini feda eder. Allah, kullarına çok şefkatlidir. (Bakara 207) Hiçbir kimse Allah'ın izni olmadan ölmez. Ölüm belirli bir süreye göre yazılmıştır. Kim dünya menfaatini isterse, kendisine ondan veririz. Kim de ahiret mükâfatını isterse, ona da ondan veririz. Biz şükredenleri mükâfatlandıracağız. (Ali İmran 145) Bütün nefisler ölümü tadıcıdır. Sonra Bize döndürüleceksiniz. . (Ankebut 57) Kesin olarak inananlar için yeryüzünde ve kendi nefislerinizde birçok alametler vardır. Hâlâ görmüyor musunuz? (Zariyat 21)

Onlar ancak sizin ve babalarınızın onları isimlendirdiğiniz isimlerdir. Allah onlara hiçbir sultan indirmedir. Onlar sadece zanna ve nefislerinin arzuladığı şeylere tâbî oluyorlar. Ve ant olsun ki, onlara Rab'lerinden hidayet geldi. (Necm 23)

Ey mutmain olan nefis! (Fecr 27) Allah'ı unutan ve bu yüzden Allah'ın da kendilerine kendilerini unuttuğu kimseler gibi olmayın. İşte onlar fasık kimselerin ta kendileridir. (Haşr 19)

Sadakallahülazim.

ALINTI BÖLÜMÜ

Hayli zaman olmuş akşamdan sabaha görmeyeli, ne çok özledim. Sabah'ın ilk senleriyle uyanır uyanmaz dilimdeydin. Gülüşün doğdu gözlerime. Sevdanla doyuruyorum kalbimi. **SEVGİYE DAİR**

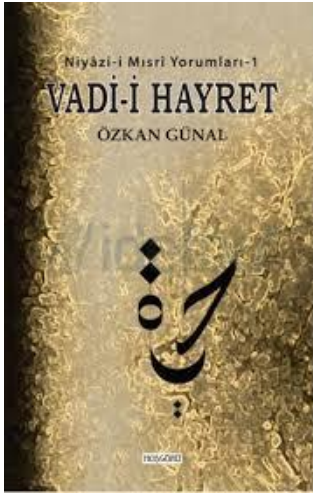

Eski alışkanlıklarını terk etmeden,
yenisi oluşamaz kemale ulaşamazsın.
Sen dolu bir kapsın,
boşaldığın kadar alırsın.

GÜL KOKULARI

*Bende, aşkın sarhoşluğu var. Mest haneliği var gönlümde. Bakışının cezbesi, kelâmının sesi var kulağımda. Aşk meyinden içmişim doyusya, dudağımda tadı var. Korkusuzca dalmışım deryalara, boylamasına. Üzerimde, deryanın Fakir eden kokusu var. **NAR-I AŞK***

Masivaya aşkın sevdasını gönlümden al Aşkı eyle iki âlemde bana âşına

(Allah'tan gayrılara olan aşkın sevdasını gönlümden al. Aşkı iki âlemde bana tanıdık kıl.)

Her zerrenin yaratılmışı çıkışı, Hakk'ın zatında bâtın iken Halk ile zuhura tecelli olarak çıkışıdır ve her zerrenin varlığının varidâtı Hakk'ın varidâtıyla mümkündür. Hakk'a elbisedir aslı itibariyle.

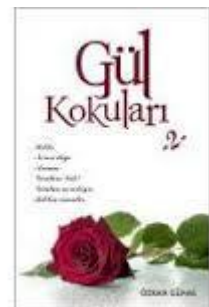
Eşyanın kendisine ait müstakil varlığı yoktur eşyanın varlığı gölge varlık gibidir. Hakk'ın görüntüleridir. Eşyanın varlığı bizim anlayışımızda vardır; kendisi hakikatinde yokluktur. Cenabı Resulullah, *Allah'ım, bana eşyanın hakikatini göster*, beyanı ile niyaz ettiğinde Cenab-ı Allah cevaben: *“Eşyanın kendisine ait varlığı yoktur, eşyanın varlığı benimle vardır.”* demektedir. Bâkî

olan Allah'tır. İnsan dünyevî boyutta elbiselere itibar edip elbisede kaldığı için içindeki aslını göremeden yaşar ve eşyaya sevgi duyar. Bu, gaflette bulunmak olup hakikatte şirktir.

VADİ-İ HAYRET

Gözümüzdeki perdeleri,
Aşkın narıyla yakmadıkça,
Maşuk görülmez.

GÜL KOKULARI 2

Aşkın pazarında Ne dolanırsın
Nefsaniyet malı Satılmaz gafil.

Gül bahçesidir bu Gezdiğin yerler
Dünyalık kokular Bulunmaz gafil.

Karganın rast gele Girmiş olması
Güle aşık bülbül Yapmaz be gafil.

Hakikat ehlinin Bineği Arslan
Arslan olmayana Binilmez gafil.

Hüseyin uğruna İman yolunda
Yezidi sıfatlar Bulunmaz gafil.

Ağırdır lokması Kolay çiğnenmez
Haramı sevenler Yutamaz gafil.

Uzayan sürgünler Hemen kesilir
Kesilen başlar hiç Sorulmaz gafil.

Ateşte yıkanmaz İse kalp kiri
Kendi putlarından Arınmaz gafil.

Teslim ol dur sende Erkan üzere
Erkan olmadan yol Alınmaz gafil.

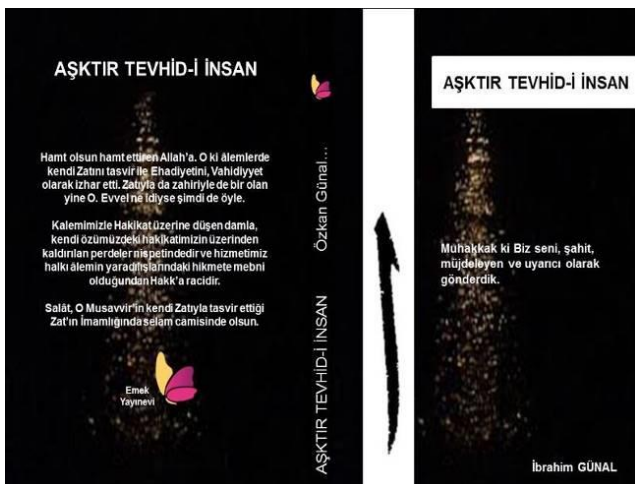
Fakir Halil'likden Ayrıılır isen
Çekilir hakikat Kalırsın gafil.

SEBEBİ YAR CEMALİ

Bu nedenledir ki Allah, benliğinden hâsıl olan ilahlık iddiasındaki Firavuna peygamberi Musa As.'ını yollarken

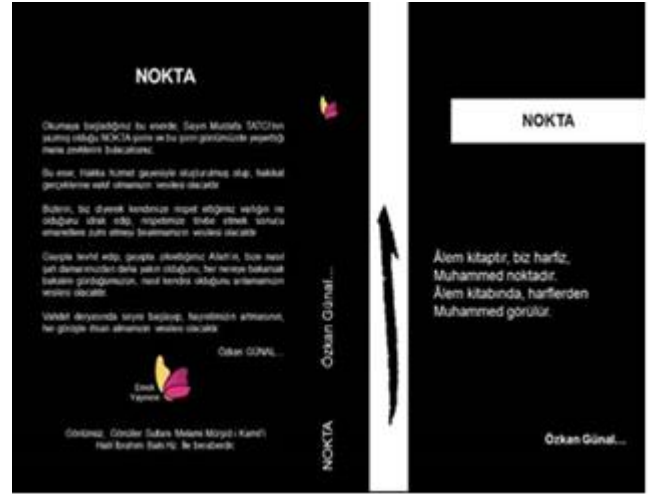
‘Git ve onu hikmetli sözlerle imana davet et’ buyurmuştur.

Buradaki hikmetli sözden kasıt, onu düştüğü bu bataktan yani insanlık ayıbı olan ilahlık iddiasından feragat-ı nefis olması için varlığın asıl sahibini tanıtmayı içindir. Ef'alin, sıfatın ve vücudun kime ait olduğunu, bu ait oluşun sırrının ve anlamının ve dahi manasının derinliğini bildirmesi isteniyor ki ola ki anlar da iddiasından vazgeçer, mümin olur. Bunun için denilmiştir ki ‘Anlayana sivrisinek saz, anlamayana davul zurna az’. Ne güzel toptan ifade edilmiştir. Rabbim anlayanlardan eylesin. Öyleyse imana davet öyle tesbihle, yuvarlanmayla, aç kalmayla filan olacak iş değil. Bilgilenmeden, ilmin ışığı olmadan, tahkik edilmeden asla yakın hâsıl olmaz. Yakın hâsıl olmadan da şuhudu Hakk'a ulaşılamaz. Şuhudu Hakk'a ulaşılmadıkça da gerçek iman olmaz.

MUSA ASASINA YAZMIŞ

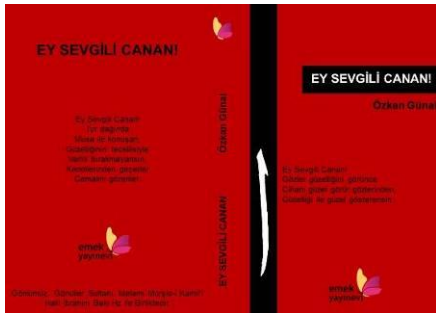
Musa As'ın esası ile anlatılan bizim nefsimizdir ve nefsimizin varlığı ruhumuzun maddesel boyut olan bu dünyada bulunuş halidir. Ruh olmadan nefis var olamaz. Nefis, kendisindeki varlık esası olan sıfatlırsız hiçtir. Hayat sıfatı olmadan diri olamaz, İrade sıfatı olmadan isteyemez, İlim sıfatı olmadan bilemez, Kudret sıfatı olmadan güç sahibi olamaz, Görme sıfatı olmadan göremez, İşitme sıfatı olmadan işitemez, Kelam sıfatı olmadan konuşamaz. Sıfatların tecelli edişi fiil olduğundan, bu sıfatlar yoksa fiil de yoktur. Bu sebeple nefsin sahiplendiği kendi malı değil emanettir. Nefis emanetlere sahip çıkarak kendisine zulmeden olmaktadır. Oysa varlığındaki varidatı sahiplenip kendisini fitne seviyesinde tutmaktansa, emanetler ile aslını bilse fitneliğinden, ziynetliğe geçecektir. Ahzab suresi 72 Ayette Cenabı Allah:

Muhakk'ak ki Biz, emaneti göklere, arza ve dağlara arz ettik. Onu yüklenmekten çekindiler ve ondan korktular. Ve insan onu yükledi. Muhakk'ak ki o (nefis), çok zalimdir, çok cahildir.

buyurmaktadır. Musa'nın اساسında yazmış oluşu nefsin varlığının Hakk'ın varlığı ile var oluşudur. Nefsimizde aslımızı bulmamız, kendi aslımıza yaptığımız yolculuktur. Aslı itibariyle miraç olan namaz da budur. Nefsimizden Hakk'a yücelmek sonucu, nefsimizde Hakk'ı bilmek. Cenabı Allah, Araf suresi 117 Ayette: Ve Musa (A.S)'ya اساسını atmasını vahyettik. Attığı zaman o, onların uydurdukları şeyleri yuttu.

demektedir. İşte bu asa, Musa'nın Hakk'a varmış olan yani, ruhuna secde etmiş olan nefsidir. Secde etmiş olan nefis, batılı hükümsüz kılar. **NOKTA**

Ey sevgili canan!
Varım senin tecellin,
Varda kendini
Sevmektesin.
Bilinmekliğin,
Sevilmekliğindir.

EY SEVGİLİ CANAN!

Arayışlarımın bittiği yerdeyim, oradan oraya yapılan bütün koşuşturmalarımın yorgunluğu, hayranlığa döndü. Şimdi, ara ara yaptığım şikayetlere ve yaşadığım pişmanlıklara bakıp gülüyorum kollarında. Hepsi, sana varmak içinmiş. Hatalarım, yoluna çevrilmekmiş. Anladım, karanlıklardaymışım senden önce.

GİTMELİYİM

BİTİM

Değerli okuyucu,

Emek Yayınevi, Dembir dergisinin beşinci sayısını okuduğunuz için emeği geçenler olarak hepimize çok teşekkür ederiz. Umarız, okuduklarınızın Kal ehli ve Hal ehline, Halin derviş olması gerekliliğine yaptığımız bakışınıza katkısı olmuştur. Amacımız, dervişliğin bilmediğimiz bilgilere sahip olmaktan çok daha fazla sorumluluk gerektirdiğinin, tahsil ettiğimiz bilginin bizden mesuliyeti kaldırmayıp aksine daha çok mesuliyet yüklediğinin, hal ehli olunmadan iman ehli olunamayacağının anlaşılmasını sağlamaktır. İman yolunda asla taviz vermeyip gerektiğinde bu uğurda seve seve şehadet şerbeti içen tüm iman şehitlerinin nurlu ışığı, yürüdüğümüz iman yolunda üzerimizde olsun inşallah.

Bu sayımızı, Emek Yayınevinden ileride yayınlanacak olan, Özkan Günel'in kaleme aldığı, düzenlemesini Emine Aytül Erol'un, yaptığı bir eser ile noktalyoruz.

Sana

*

Hüdaya Hamd ü şükür olsun, yarattı kudretinde ol
Kamu eşya ve mevcudat, anın emrin edip makbul.
(Emriyle, cümle mevcut yaratılmışlık olan her
zerreyi yaratan Hüdaya hamd olsun.)

Ey arayış içerisinde olan talip, ey varlığı
kendiliksiz mümkün olan can! Senin sen olarak
var olman, varlığın yaratılışına aykırıdır. Sen, sen
olarak var olamazsın, eğer sen, sen olarak var
olabilecek olsaydın, bugün sen olmazdın,
anlamaya çalış. Okumaya başladığın dizelerde,
Abdürrahim Fedai Hz, sözlerine Hüdaya hamd ederek başlamaktadır. Hamd, övmek, yüceltmek
anlamına gelmesinin yanında, hakikatte; sıfatlarımızı aslına yöneltip yaratılış gayesi doğrultusunda
kullanmaktır. Cenabı Hak seni, yaratılanların özü olarak yaratmıştır ve bu yaratılma Hakk'ın sen olarak
şehadet âlemine çıkışıdır. Âlem senin için, sen ise Rabbin için yaratıldın, varlık gayen budur. Kendine
ben niçin yaratıldım, ben neyim diye soruyorsan, cevabını okudun.

Âlem senin için, sen ise Rabbin için. Âlem seni bilecek, sen Rabbini bileceksin kendinde.

Kendini, dağ taş, ağaç, eşya, mübarek hayvan ve hem cinsilerini görmekten alıp, cümle gördüklerinde
Hakk'ı görür hale getirirsen, ancak o zaman dil ile hamd etmekten, gerçek hamd etmeye yani hamd
etmenin tevhidinde, şehadetinde ermiş olursun.

Zahir batın varlığını mümin kul eyleyip kendine ve âleme bakıp, gördüğünde, görülmek isteneni
görmekle.

Aşk ile kalın.

**Gönlümüz, gönüller sultanı, Melami Mürşid-i Kamili Namı Dampertli Halil İbrahim
Baki Hz. ile beraberdir. Üzerimizdeki nurunun bizi aydınlatması, gönlümüzdeki
yanan kandil oluşu, daimi olsun.**

ALLAH ALLAH

